TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

ve

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI (ALTERNATİF PROGRAM)

Yeni Açılım YAYINLARI

Yeni Açılım Yayınları
Belge ve inceleme dizisi: 1

İstanbul, Haziran 1989

Yayınlayan: Su Basın Yayın San. ve Tic. A.Ş. adına Yeni Açılım Yayınları Sorumlusu Saffet Ersanlı;Piyerloti Caddesi Dostluk Yurdu Sokak No:8 Selimbey İşhanı Kat:2 Çemberlitaş-İstanbul 516 23 27 □ **Baskı:** Çiftay Matbaacılık, İstanbul

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİNİZ!

"Yaşamak! Bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim!"

Nâzım Hikmet

SUNUŞ

Yayınladığımız belgeler Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin (TBKP) Program ve Alternatif Programı'dır. TBKP Türkiye işçi sınıfının iki marksist-leninist partisinin, TKP ve TİP'in tek parti olarak birleşmesiyle oluşmuştur.

TBKP'nin programı bu partilerin programlarının ortak yanlarının temel alınması ve geliştirilmesiyle ortaya çıkarılmış bir program değildir; bütünüyle yeni bir anlayışın, marksizme yaratıcı bir yaklaşımın ürünüdür. TBKP'nin ülkemiz politikasında gözardı edilemeyecek, hesaba katılması kaçınılmaz, etkin bir politik-toplumsal güç olarak öne çıkmasının programıdır. Demokratik bir rejimi kurma, bütünsel bir demokratik alternatif sunma programıdır. TBKP, bu program aracılığıyla, temel ülke ve dünya sorunlarına ilişkin görüşlerini dile getirmekte, barış ve demokratik yenilenmenin yollarını açmakta ve kendi sosyalizm projesinin ana hatlarını kamuoyuna sunmaktadır.

TBKP'nin Barış ve Demokratik Yenilenme Programı ülkenin ivedi sorunlarına hemen bugünden, daha kapitalizm çerçevesinde olanaklı yanıtlar getirme programıdır. Bu program, yeni bir ekonomik politikayla kalkınma yoluna girmek; parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu demokratik bir rejim kurmak; ulusal egemenliği güçlendirmek; barışın korunmasına ve güçlendirilmesine, genel insanlık sorunlarının çözümüne en fazla katkıyı yapmak; ulusal kültürü korumak ve demokratizm, yurtseverlik ve hümanizm temelinde geliştirmek programıdır.

TBKP liderleri yasal komünist partisinin kurulması doğrultusunda, "marksist sol ve daha da geniş demokrasi çevreleriyle de görüşüp, görüş ve amaçlarımızı anlattıktan sonra, marksist sol içinde olabilen en geniş çevreyle birlikte girişimde bulunmayı" hedeflediklerini söylemişlerdi.

Yeni Açılım Yayınları, bu programı basarak, TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ülkeye dönüşleriyle yeni bir iv-

me kazanan demokratikleşme ve yasallık sürecine katkı yaptığı inancındadır.

Ankara DGM'de sürmekte olan Sargın-Kutlu davasında, delillerin incelenmesi sırasında temel bir belge olarak ele alınan bu metinlerin basılması, aynı zamanda, demokratik ve yasal bir norm olarak, insanların özgürce haber alma ve bilgilenme hakkının gerçekliğe kavuşturulmasına da hizmet ederek, önemli bir işlevi yerine getirmiş olmaktadır.

Yeni Açılım Yayınları

TÜRKİYE
BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ
PROGRAMI

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP), Türkiye işçi sınıfının iki Marksist-Leninist partisinin, TKP ve TİP'in tek parti olarak birleşmesiyle oluşmuştur. TİP ve TKP'nin birleşmesi, Türkiye komünist hareketi içinde özgün koşullar sonucu doğan politik boşlukların yeni örgütlenmelere yol açmasıyla oluşan ayrılığa son vermiştir. TBKP'nin kuruluşu komünist hareketin birliği açısından tarihsel önemde bir olaydır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin oluşması, aynı zamanda farklı sol parti, hareket ve güçlerin birlikteliği yolunda da ileri bir adımdır. TKP ve TİP'in birleşmesi, güçlü bir komünist partisine ihtiyaç duyan işçi sınıfının birliğini gerçekleştirme ve güçlenme, geniş demokratik bağlaşıklık ilişkileri oluşturma olanaklarını da genişletmektedir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin bu programı günümüzün sorunlarına yanıt veren yeni politik yaklaşımları sistemleştirmeyi, aynı zamanda gerek her iki partinin ortak teorik ilkelerinde sürekliliği, gerekse partilerin kimliğini oluşturan bir dizi konudaki görüş ve anlayışları bakımından köklü bir yenilenmeyi amaçlayan bir programdır.

TBKP, bugünkü Türkiye ve dünya koşullarında barış ve demokrasi sorunlarının kazandığı belirleyici önemi temel olarak politik yolunu belirliyor. Bu aşamanın amacı, Barış ve Demokratik Yenilenme programının yaşama geçmesi, barış ve demokrasi güçlerinin hükümetinin kurulmasıdır. Bu amaç sol ve demokratik güçlerin işbirliği ile, işçi sınıfı ve emekçilerin kitlesel mücadelesiyle gerçekleşecektir.

Halkın temel sorunlarının çözümü ancak TBKP'nin temel amacı olan sosyalizmde olanaklıdır. İşçi sınıfının öncülüğün-

de emekçi halkın iktidarı, barışı ve demokrasiyi sürekli güçlendirme yoluyla, çoğunluğa dayanarak kurulacak, devrimci bir süreçle sosyalizme geçilecektir. TBKP barışçıl olarak sosyalizme geçilmesi için tüm gücüyle çalışacaktır. Sosyalizm, barışı ve demokrasiyi güçlendirerek gelişecektir.

TBKP'nin temel görevi işçi sınıfının toplumsal rolünü, toplumdaki politik, ideolojik, kültürel etkisini sürekli artırmaktır. Bu görev, sınıf çıkarlarının insanlığın genel çıkarlarıyla sürekli uyumlaştırılmasıyla yerine getirilecektir. Bu görevin başarılmasında, TBKP'nin yasal çalışma ve Marks, Engels ve Lenin'in teorisi temelinde işçi sınıfı ve diğer emekçilerin, aydınların, bütün halkın demokratik kitle partisi durumuna yükselmesi en önemli etken olacaktır.

TBKP'nin günümüzdeki parolası şudur: "Herşey çalışan insan için! Herşey ulusal egemenlik ve demokrasi için! Herşey barış için!"

GÜNÜMÜZ DÜNYASI

Savaş ve Barış Sorunu

Atom-uzay devrinde yaşıyoruz. "Savaş mı, barış mı" sorunu çevresinde dünya çapında bir mücadele sürüyor. Bilimsel-teknik devrimin sonucunda, hem insanlığın ilerlemesi için son derece geniş olanaklar, hem de tahrip gücü son derece yüksek silahlar ortaya çıkmıştır. Karşımızda benzeri görülmedik bir durum var: Ya nükleer bir savaşta hep birlikte yok olmak ya da birlikte sağ kalmak. Üçüncü bir yol yoktur.

Barışın korunması için atom-uzay devrinin gerçeklerine yeni bir yaklaşım gerekmektedir. Bir dizi etkenin sonucunda ulusların ve devletlerin yazgısı birbirine her zamankinden daha bağlı bir duruma gelmiştir. Çelişkili, karmaşık, ama önemli ölçüde de bütünsel bir karakter kazanan dünyamızda yeni bir politik düşünce tarzının geliştirilmesi ve yaşam bulması gereklidir.

Her birey, her halk ve tüm insanlık için, barış içinde, özgür ve onurlu bir yaşamın güvence altına alındığı bir dünya yaratılabilir. Bu amaçla, her ülkenin güvenliğinin başka ülkelerin güvenliğiyle bağlı olarak gerçekleştiği uluslararası bir güvenlik sistemi kurulmalıdır. Uluslararası ilişkilerde şiddet kullanımı ortadan kaldırılmalıdır. Bölgesel sorunlar barışçı ve adil bir temelde çözüme kavuşturulmalıdır. Ülkeler arasında sistem farkı gözetilmeksizin çok yönlü ilişkiler geliştirilmelidir. Bu kapsamlı önlemler sonucunda uluslararası ilişkilerin uygarca ve insanca düzenlendiği yeni bir uluslararası yaşam tarzı gelişebilir.

Böylece tüm insanlığın karşı karşıya olduğu evrensel sorunların zor ve karmaşık olan çözümüne yönelmek için gerekli mali olanaklar ve uluslararası işbirliği ortamı oluşturulabilir.

Oysa nükleer silahlanmayı hızlandırma ve çatışma politikası, dünyayı adım adım nükleer bir felakete yaklaştırmaktadır. Uzayın silahlandırılması projesiyle silahlanma yarışında yeni

ve çok daha tehlikeli bir tur başlatılmaktadır. Bu politikanın sonuçları giderek ağırlaşan genel insanlık sorunlarının çözüm koşullarını da ortadan kaldırmakta, dünyayı adım adım ekolojik bir felakete yaklaştırmaktadır. Kültürel yoksullaşmayı körüklemekte, ahlak ve insan psikolojisi üzerinde uzun erimli yıkıcı sonuçlar yaratmaktadır. Bu politika, insanlığa ve uygarlığa karşı işlenen en büyük suçtur.

Nükleer silahlanma ve çatışma politikası ABD emperyalizminin, onun en saldırgan güçlerinin, özellikle askersel-sınai kompleksinin politikasıdır.

Buna karşılık barışı koruma ve silahsızlanma politikası tüm sağduyu sahibi ve gerçekçi güçlerin politikasıdır. Barıştan yana olan güçlerin, politik, ideolojik, ulusal ve dinsel ayrılıkların yanısıra, sınıf sınırlarını da aşan nesnel bir çıkar birliği vardır. Nükleer bir savaş tehlikesi ancak tüm bu güçlerin dünya çapında işbirliği ile önlenebilir.

Barış politikası, her zaman sosyalizmin belirleyici ilkesi olmuştur. Sosyalizmde nükleer silahlanmanın tırmandırılmasından çıkar ya da kâr sağlayan hiçbir sınıf ve güç yoktur. Sovyetler Birliği'nin yeryüzünü nükleer silahlardan arındırma ve uluslararası bir güvenlik sistemi oluşturma programları, dünyadaki tüm barış güçlerinin çıkarlarıyla tam uyum içindedir. Bu programlar, gelecek yüzyıla barış içinde girebilmek ve barışı sonuna kadar koruyabilmek için tüm ülkelere ve halklara tarihsel bir fırsat veren programlardır.

Silahsızlanmanın kimi sorunları yalnız Sovyetler Birliği ile ABD arasında çözülebilir olduğu halde, birçok sorun diğer dünya ülkelerinin katkısını gerektirmektedir. Nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler yaratılması, barışın korunmasında kilit bir öneme sahiptir.

Ulusal bağımsızlığına kavuşmuş ülkeler, özellikle de bağlantısız ülkeler hareketi barışın korunmasında giderek artan bir rol oynamaktadır. Kapitalist ülkelerdeki barış hareketi günümüzde yeni bir yığınsallık ve sınıf karşıtlarını da bir araya getiren yeni bir genişlik ve süreklilik kazanmıştır. Politikacılar, partiler,

hatta hükümetler düzeyinde sağduyu sahibi, gerçekçi konumlar ortaya çıkmaktadır.

Barış hareketinin Türkiye'de de yeni bir nitelikte oluşmasının bütün nesnel koşulları vardır. Ülkenin tüm barış potansiyelinin harekete geçirilmesiyle Türkiye'nin bugünden barışa katkı yapabilecek bir konuma gelmesi olanaklıdır.

Günümüzde nükleer bir savaşın önlenmesi, insanlığın varlığının ve uygarlığın devamının, bu nedenle aynı zamanda demokratik ve sosyal her kazanımın başlıca ön koşuludur. Öte yandan elde edilen demokratik ve sosyal her kazanım, barış mücadelesini güçlendirmektedir.

Çağımız ve Dünyadaki Durum

1917 Büyük Sosyalist Ekim Devrimi ile insanlık tarihinde yeni bir çağ açılmıştır. Bu çağ; kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş, sosyalist ve kapitalist dünya sistemlerinin tarihsel yarışması, sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimleri, sömürgeciliğin çöküşü, toplumsal gelişmenin ana itici güçlerinin (dünya sosyalizminin, işçi ve komünist hareketin, kurtulmuş devletler halklarının ve demokratik yığın hareketinin) emperyalizme, onun saldırganlık ve baskı politikasına karşı barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme için mücadele çağıdır.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi sosyalist bir toplumun tarih sahnesinde ilk kez gerçeklik kazanmasına olanak vermiştir. Sosyalizm, emperyalizmin her türlü engelleme ve saldırılarına, tüm nesnel ve öznel zorluklara karşın gelişmesini başarıyla sürdürmüştür.

2. Dünya Savaşı'nda faşizmin yenilgiye uğratılmasından sonra bir dizi ülkede daha sosyalizm kurulmuş, sosyalist dünya sistemi oluşmuştur. Aralarında sıkı ilişkiler geliştiren sosyalist ülkeler topluluğunun güçlenmesi, dünya çapında güçler oranında önemli değişiklikler yaratmıştır.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin barışçı politikasının uluslararası etkisi, politik ve ekonomik potansiyeli, asker-

sel gücü, emperyalizmin saldırganlık politikasını geriletmeyi olanaklı kılmaktadır.

Sosyalizmin belgisi "Herşey insan için! Herşey halkın mutluluğu için!" belgisidir. İnsanın insan tarafından sömürülmesine son veren sosyalizm, kapitalizmden bir tarihsel çağ daha ilerdedir. Sosyalist ülkeler bugün için her alanda kapitalist endüstri ülkelerinin ekonomik gelişme düzeyine gelememişlerse de, yeni toplum kapitalist dünyada çözümsüz olan önemli sorunları emekçilerden yana çözme yeteneğine sahip olduğunu kanıtlamıştır. İşsizliğe son verilmiş, herkese eşit haklar, eşit eğitim fırsatı, kültürel kazanımlardan eşit yararlanma olanağı yaratılmış, gençliğe, kadınlara gerçekten eşit haklar sağlanmış, emekçilerin yönetime katılmaları gerçekleştirilmiştir. Sosyalist ülkelerde, yeni bir yaşam tarzı, yeni değerler oluşturulmaktadır.

Kapitalizmin bunalımları, nükleer silahlanmayı tırmandırma çılgınlığı, kitlesel işsizlik, sosyal ve demokratik hakların budanması, artan yoksulluk ve toplumu saran çürüme süreci karşısında sosyalizmin tarihsel anlamda üstünlüğü artık kanıtlanmıştır.

Öte yandan sosyalizmin kuruluş koşullarının olumsuzluğu, emperyalizmin saldırı ve baltalamaları ve nesnel etkenlerin yanısıra öznel etkenler sonucunda sosyalist ülkeler de karmaşık sorunlarla yüzyüze gelmektedir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin yeni stratejisi, bu sorunları çözmeye ve sosyalizmin tarihsel üstünlüğünü geliştirmeye yönelik güçlü bir atılımın ifadesidir. Bu atılım yalnız sosyalist ülkeler için değil, halkların dünya çapındaki barış ve toplumsal ilerleme mücadelesi için de devrimci bir anlam taşımaktadır.

Sovyetler Birliği'nin dünya sosyalizminin tarihsel deneyimi temelinde geliştirdiği "sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma" stratejisi, toplumun yeniden yapılandırılması, azami ölçüde demokratizmin gerçekleştirilmesi hedefini içermektedir. Demokrasinin sosyalizm için her bakımdan artan önemi, en başta politik yaşamda açıklığın geliştirilmesiyle ortaya çıkmaktadır.

Sosyalizmin hümanist karakterinin politik-ahlaki yüksek niteliğinin toplumsal yaşamın her alanında daha belirgin geçerli kılınması, kültür yaşamının daha renkli bir çeşitlilik kazanması, bireyin toplumdaki rolünün artması, kitlelelerin yaratıcılığını geliştirmekte, sosyalizmin yeni hareket güçlerinin ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Bu süreç uluslararası alanda da hem dünya barışı için gelişen etkinliklere güç katmakta, hem de sosyalizmin çekiciliğini artırmakta ve ilerleme güçlerinin çeşitlilik içindeki birliğini artırmakta ve ilerleme güçlerinin çeşitlilik içindeki birliğini sağlamak için koşulların oluşmasına yardım etmektedir. İdeoloji'k alandaki yenilenme, Marksist teorinin gelişmesine büyük bir ivme katmaktadır.

Toplumsal ilerlemenin ve dünya halklarının ulusal çıkarlarının önündeki temel engel emperyalizmin, başta ABD emperyalizminin saldırgan ve militarist politikasıdır. Bu politikanın amacı, Sovyetler Birliği'ne ve dünya sosyalist sistemine karşı yeniden askersel-stratejik üstünlük sağlamak, nükleer ilk vuruş olanağını ele geçirmek, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin ekonomik olanaklarını tüketerek gelişmelerini baltalamak, böylece dünya çapında toplumsal ilerleme sürecini geriye çevirmektir. Emperyalizmin bu politikası aynı zamanda tüm ilerici ve anti-emperyalist güçlerden "sosyal öç" alma ve tarihsel olarak yitirmiş bulunduğu dünya egemenliğini yeniden kurmaya kalkışma, gelişmekte olan ülkeleri ve kapitalist ülkelerdeki emekçileri alabildiğine sömürme, egemen ülkelerin iç işlerine karışma politikasıdır. Uluslararası gericiliğin kalesi ABD emperyalizmi, özellikle onun militarist ve saldırgan güçleridir.

Emperyalizmin saldırgan ve militarist politikası, kapitalizmin derinleşen genel bunalımının, onun iç çelişkilerinin derinleşmesinin sonucudur. Kapitalist dünyada bilimsel-teknik devrim, üretici güçleri hızla geliştirirken yeni ekonomik ve sosyal sorunlar yaratmaktadır. Ekonomik sorunlar, nükleer silahlanmayı tırmandırma politikası ve ABD'nin diğer emperyalist merkezler ile rekabeti sonucunda daha da derinleşmektedir. Uluslar-

ötesi tekeller konumlarını güçlendirirken, bunların kendi aralarında ve bunlarla ulusal devletler arasında çelişkiler doğmaktadır. Kapitalist ülkelerde emekle sermaye, tekellerle toplum arasındaki çelişkiler keskinleşmektedir. Yeni-tutuculuk dalgasıyla işçi hareketi ve sendikalara karşı baskılar, otoriter eğilimler, demokratik hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar artmaktadır.

İşçi sınıfının tekellere karşı, işsizliğe son verilmesi ve bilimsel-teknik devrimin sonuçlarının işçi sınıfının zararına olmaması için mücadelesi gelişmektedir. Günümüzde bilimsel-teknik devrim sonucunda sayıca büyüyen, ama yapısı farklılaşan işçi hareketinin değişik kesimlerinin birliğinin sağlanması önem kazanmaktadır. Komünist işçi hareketi, özellikle barış ve silahsızlanma mücadelesi içinde etkisini artırmaktadır. Barış hareketi, ırk ve ulus ayrımcılığına karşı hareketler, çevre ve kadın hareketleri ileriye yönelik büyük bir gelişme potansiyeline sahiptir. Demokratik yığın hareketleri insancıl ve genel demokratik istemleri giderek daha fazla yükseltmekte, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesini güçlendirmektedir.

Emperyalizm keskinleşen bunalımın yükünü, Asya, Afrika ve Latin Amerika'da milyonlarca insanın sırtına yüklemeye çalışmaktadır.

Uluslarötesi tekeller gelişmekte olan ülkeleri, hammadde ve doğal kaynakların alabildiğine yağmalanacağı, işgücünün acımasızca sömürüleceği, doğal çevrenin en ufak bir kaygı duymadan kirletileceği bir alan olarak görmektedir. Borç mekanizması, uluslararası mali sermayenin kârlarının sürekli çoğalmasına yol açmakta "Üçüncü Dünya" ülkelerinin borçlarını olağanüstü düzeylere tırmandırmakta, bu ülkeleri iflasın eşiğine getirmektedir. Uluslararası mali sermaye, böylelikle nükleer silahlanma politikasının bedelini de bu ülkelerin yoksullaşan halklarına ödetmiş olmaktadır. Emperyalizmin en saldırgan güçleri, gelişmekte olan ülkeler arasında bölgesel çatışmalar kışkırtarak, kendi silah pazarlarını genişletmeye çalışmaktadırlar.

Asya, Afrika ve Latin Amerika'da sömürgeciliğin zincirlerini kırarak bağımsızlığına kavuşmuş ülkelerin dünya politikasında oynadığı rol artmaktadır. Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleri ve halkları barışı, ulusal egemenliği koruyup güçlendirmek için dış borçlanma sorununu çözmek, yeni uluslararası bir ekonomik düzen kurmak, kalkınmaya yönelmek, açlığı ve salgın hastalıkları yenebilmek, kendi yazgı ve gelişme yollarını özgürce belirleyebilmek için, ulus ve ırk ayrımcılığına karşı demokratik haklar ve daha iyi yaşam koşulları için mücadele ediyorlar.

Emperyalizm ve Bölgemiz

Dünya egemenliğinin peşinden koşan emperyalizmin en saldırgan güçleri ülkemizin de içinde yer aldığı Doğu Akdeniz ve Yakın Doğu bölgesini nükleer silahlanma ve çatışma politikasının alanı haline getirmek istiyorlar. Sosyalist ülkelere, halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı oluşturulan bu politika bölgedeki bütün devletlerin ulusal çıkarlarıyla çelişmektedir.

Her zaman bölgeye kendi stratejik planları çerçevesinde, petrol ve öteki doğal kaynakları sömürme ve ilerici güç potansiyelini ezme açısından yaklaşmış olan ABD emperyalizmi, "İran İslam Devrimi"nden sonra bölgeye daha özel bir önem vermektedir. ABD emperyalizmi günümüzde, bölge devletlerini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeyi temel bir amaç olarak görmektedir. Aynı zamanda uluslarötesi tekellerin kârlarını artırmak hedeflenmektedir. Bu çerçevede ABD emperyalizmi, bölgede politik, ekonomik ve özellikle askersel varlığını güçlendirmek, başlıca bağlaşığı İsrail ve gerici, emperyalizm yanlısı rejimlerle işbirliğini derinleştirmek ve onları bölgede gerginliği artıracak bir bloklaşmaya çekmek, bölgeyi NATO'nun eylem alanına katmak, Sovyetler Birliği'ni ve öteki anti-emperyalist güçleri bölge sorunlarının çözümünün dışında tutarak ABD yanlısı çözümleri kabul ettirmek istemektedir. Ege

ve Kıbrıs sorunu da NATO çerçevesinde bir çözüme bağlanmak isteniyor.

ABD emperyalizmi, bu hedeflere ulaşmada başlıca araç olarak istikrarsızlaştırma politikasını kullanmaktadır. Bu bağlamda anti-emperyalist güçleri birbirine düşürmekte, askeri müdahalelerle zayıflatmakta, devletler, milliyetler, etnik gruplar, din ve mezhep grupları arasında çelişki ve gerginlikleri kızıştırmaktadır. Filistin topraklarını işgal altında bulunduran İsrail'in saldırganlığı bölgede sürekli bir çatışma kaynağıdır. Birçok ülkeye bölünmüş olan Kürtlerin ulusal haklarından yoksun bırakılması da bölgenin giderek güncellik kazanan bir sorunudur. Radikalleşen İslami hareketler her yönüyle hesaba katılması gerekli bir etken olmuştur.

Genel olarak olduğu gibi, özel olarak bölge çapında da ABD emperyalizminin egemenlik kazanma politikasında esnek yöntemlerin yanısıra şiddetin ve askeri etkenin, içişlere müdahalelerin rolü devam etmektedir. Hiçbir ülkenin ulusal egemenliğinin güvence altında olamayacağı bir ortam yaratılmaktadır. Bu koşullarda bölge çapında halkların ve ülkelerin barış, ulusal güvenlik ve demokratik gelişme için mücadelesi birbirine daha sıkı bağlanmaktadır.

Bölge halkları barış için, çatışma ocaklarının elbirliğiyle söndürülmesi, Filistin sorununun, tüm ulusal sorunların adil bir çözüme kavuşması için, bölgemizin barış ve dostluk bölgesine dönüşmesi için çetin bir mücadele veriyorlar.

Emperyalizm ve Türkiye

Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun ülkemizi saldırgan ve militarist stratejisine araç etme politikası, uluslarötesi tekellerin sömürü politikası, günümüzde Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusundaki istemlerin gerçekleşmesini engellemektedir.

Türkiye, emperyalizme, özellikle de Amerikan emperyalizmine ekonomik, politik, askeri bakımlardan bağımlılık ilişkileri içinde bir ülkedir. Bu durumun sorumlusu, ulusal egemenlik

ve bağımsız gelişme ülkülerine ihanet etme politikası ve bu politikayı uygulayan egemen güçlerdir.

Emperyalizme askersel ve politik bağımlılık ilişkileri, İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye'nin ABD ile bir dizi ikili anlaşma yapması ve NATO'ya üye olması ile başlatılmıştır. O günden bu yana ülkemiz, ABD emperyalizminin ve NATO'nun saldırgan planlarında, Sovyetler Birliği'ne, öteki sosyalist ülkelere karşı ve Yakın Doğu'daki anti-emperyalist hareketleri bastırmak için sıçrama tahtası olarak önemli bir yer tutmaktadır. ABD emperyalizmi ve NATO'ya egemen güçler, Türkiye'nin savunma ve dış politikasının belirlenmesine karışmakta, ülkenin politik yaşamına müdahale etmekte, ulusal çıkarlar doğrultusundaki her çabanın karşısına dikilmektedirler. Türkiye'nin emperyalizme bağımlılık ilişkileri ve NATO üyeliği ülkeyi bu yöndeki baskılara açık tutuyor, ulusal egemenliği sınırlıyor, ulusal çıkarların çiğnenmesine yol açıyor.

1970'li yılların sonlarında emperyalizmin en saldırgan kesimlerinin politikalarının üstünlük kazanması ve buna paralel olarak, ülkemizde 1980 askersel darbesi sonrasında ABD emperyalizminden yana daha açık tutum alan gerici, militarist güçlerin politik iktidarı ele geçirmesi ile bağımlılık ilişkileri artmış ve çok daha tehlikeli bir nitelik kazanmıştır. Emperyalizmin en gerici kesimleri, ülkemizi bölge ve dünya barışının çıkarıyla çelişen saldırgan, dünya egemenliğine yönelik politikalarının aracı haline getirmek istiyorlar. Bu politika emperyalizmin en gerici kesimleriyle ülkemizin ulusal çıkarları arasındaki çelişkiyi de artırıyor.

Yıllardır ülkemizi sömüren, ulusal kaynaklarımızı talan eden emperyalizm, uluslarötesi tekellerin yöntemleriyle ekonomimizi bir borç kıskacına almaktadır. IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı politikalar sonucunda kalkınmaya ve halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına ayrılabilecek fonlar her yıl artan ölçüde emperyalizmin kasalarına akmaktadır. Ülke ekonomisi uluslarötesi tekellerin sömürü mekanizmasına daha sıkı bağlanmak, emperyalist askersel-sınai kompleksinin etkisine daha açık du-

ruma getirilmek istenmektedir. NATO planları doğrultusunda ülkemizin silahlanma harcamalarının sürekli artırılması, ulusal kalkınmamızı engelleyen bir etkendir. Dünya da bilimsel-teknik devrimin sürdüğü koşullarda, gelişmiş sanayi ülkeleriyle Türkiye arasındaki teknolojik makas açılmakta, uluslarötesi işbölümüne katılımdaki eşitsizlik artmaktadır.

12 Eylül döneminde Amerikan emperyalizmi ülkemizdeki konumunu güçlendirmiştir. Topraklarımızda yeni Amerikan üsleri kurulmuş, üslerin komşu ülkelere karşı tehdit ve saldırı aracı olarak kullanılması için yeni düzenlemeler yapılmış, "Savunma İşbirliği Anlaşması" imzalanmış ve "Türk-Amerikan Ortak Savunma Grubu" oluşturulmuştur.

ABD emperyalizmi Türkiye'yi topraklarında yeni nükleer silahlar bulundurmaya zorlamakta, uzayın silahlandırılması projesi çerçevesinde ülkemizin stratejik yerinden yararlanmak istemektedir.

Türkiye, topraklarındaki Amerikan üsleri, askerleri ve silahları nedeniyle her an kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir. Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları, nükleer bir savaşta ülkemizi ilk hedeflerden birisi haline getirmekte, halkımızın varlığını tehdit etmektedir.

Türkiye ABD'nin çıkarları doğrultusunda bölgede gerginlik yaratmaya daha açık bir konuma getirilmiştir. Egemen güçler dış politikada genel olarak NATO'nun çizdiği çerçevenin dışına çıkmamaktadır. Türkiye'nin komşularıyla, sosyalist ülkelerle ilişkilerinin sınırlanması, buna karşılık bölgedeki gerici ve emperyalizm yanlısı rejimlerle askeri ilişkilerini sıkılaştırması yönündeki girişimler, ABD emperyalizminin bölgeye yönelik planlarıyla uyum içindedir.

İçişlerimize müdahale etmek amacıyla ABD emperyalizmi, orduda, devlet aygıtında, toplum yaşamının tüm alanlarında kendine bağlı kadrolar oluşturmaktadır. Ülkemizde demokrasi ve barış düşmanı her hareketin, tertibin ve askersel darbenin ardında Amerikan emperyalizminin etkisinin olduğu defalar-

ca kanıtlanmış bir gerçektir.

Türkiye zor koşullarda bir Ulusal Kurtuluş Savaşı vermiş ve ulusal bağımsızlığını kazanmış bir ülkedir. Günümüz koşullarında da ulusal bağımsızlığını, ulusal egemenliğini güçlendirme, bağlantısız ülkeler hareketinin politikasıyla yakınlaşma ve bütünleşme ve eşit haklı uluslararası ilişkiler kurma mücadelesini başarıyla verebilir. Ulusal Kurtuluş Savaşımızdan beri, ulusal bağımsızlığımızın kararlı savunucusu olan işçi sınıfımız, tüm yurtsever güçlerle birlikte bundan böyle de bu mücadelenin içinde etkin bir yer alacaktır.

Emperyalizmin ekonomik, politik, ideolojik, ahlaksal bunalımları ve getirdiği yıkıcı sonuçlar kapitalist sistemin tarihsel olarak ömrünü tüketmişliğini açıkça ortaya koyuyor. Bununla birlikte, tarihin toplumsal ilerleme yönündeki gelişmesini içine sindiremeyen emperyalizmin toplumsal ve demokratik ilerlemeyi yavaşlatmak ve yer yer geriletmek, insanların düşüncesini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek, bilimsel-teknik devrimi sömürüyü artırmak amacıyla kullanmak ve egemenlik sistemini yeni gelişmelere uydurabilmek için hala önemli olanakları vardır. Ama gelişmenin temel eğilimini, barış ve toplumsal ilerleme güçlerinin başarıları, çağımızın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olma karakteri belirliyor.

TÜRKİYE'NİN DÜZENİ VE DURUMU

Türkiye bugün kapitalizmin orta düzeyde gelişmiş olduğu bir ülkedir.

Türkiye kapitalizminin bir dizi özgüllüğü vardır. Bunların başında bağımlılık geliyor. Ekonomi kendi temelleri üzerinde birikim ve genişletilmiş yeniden üretim sorununu çözebilmiş değildir.

Türkiye kapitalizmi gelişmiş ülkelere göre geri bir kapitalizmdir. Bu görece gerilik ortadan kalkmadığı gibi, daha da artmaktadır. Kapitalizm öncesine özgü ilişkilerin kalıntıları azalarak da olsa varlıklarını sürdürmekte, küçük meta üretimi ekonomide yaygınlığını korumaktadır. Büyük kapitalist üretim de genişlemektedir. Devlet sektörü ekonomide önemli bir yer tutmakta, kooperatif sektörü büyümektedir. Devlet-tekelci kapitalizm ilişkileri gelişirken, kapitalizmin daha az gelişmiş basamaklarına özgü ilişkiler de karmaşık biçimde gelişmesini sürdürmektedir. Türdeş bir yapıya sahip olmayan ekonominin birçok kilit noktasını ellerinde tutan uluslarötesi tekeller ve yerli tekeller, kapitalizmin işleyiş mekanizmasının sonucu bütün farklı yapıları kendilerine bağlamaktadır. Bunlar devletin olanaklarından alabildiğine yararlanarak görece küçük sermayelerle olağanüstü kârlar elde etmektedir.

1980'li yıllarda uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekeller, 12 Eylül darbesinin ve antidemokratik ortamın sağladığı olanaklarla daha da sivrilmiş, ekonominin ve devletin yönetimindeki ağırlıklarını olağanüstü artırmışlardır. Uluslarötesi tekeller ve onların ortağı yerli tekeller ile mali spekülasyon ve silah komisyonculuğu yapan sermaye çevreleri arasında sıkı bir çıkar birliği oluşmuştur. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekellerin sahip ve yöneticileri, emperyalist askersel-sınai kompleksin temsilcileri, ordunun ve öteki devlet aygıtlarının üst yöneticileri yakınlaşmakta, içiçe geçen çıkar ilişkileri çerçevesinde birbirlerine bağlanmak-

tadırlar.

Belirli ailelerin kontrolünde olan tekeller sanayi, ticaret ve hizmet sektöründe çok sayıda işletmeyi mülkiyetlerinde ve denetimlerinde tutmaktadır. Tüm özel bankalar ve sigorta şirketleri bunların eline geçmiştir. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içindeki bu tekeller finans ve dış ticaret alanında yoğunlaşıyor, emperyalist ülkelerdeki askersel-sınai kompleksine bağımlı bir silah sanayi kurma girişimlerinde bulunuyor, tarımdaki etkinliklerini artırıyor ve ülke dışında da faaliyete yöneliyorlar. Bunlar ülke ekonomisinin emperyalizme daha organik olarak bağlanmasının aracı rolünü oynamaktadır.

Yerli tekeller esas olarak devlete muhtaç durumdadır. Onların uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliğinden asıl kârlı çıkan uluslarötesi tekellerdir. Ne ki, bu ortaklık ilişkisi ve devlet üzerindeki etkileri sayesinde yerli tekeller, egemen burjuvazinin öteki kesimlerinin kârlarının bir kısmına el koyma ve onları kendilerine bağlama olanağına sahip oluyorlar. Bu durum egemen güçler arasında, onlarla ya da onların bir bölümü ile uluslarötesi tekellerin politikaları arasında çelişki ve sürtüşmelere de neden olmaktadır. Egemen burjuvazinin iç çelişkilerinde devlet olanaklarından yararlanma yarışı önemli bir rol oynamakta, bu olanaklardan yararlanmayan, uluslarötesi tekellerle işbirliğine giremeyen sanayici ve işadamlarının durumları sarsılmaktadır.

İktidarın Sosyal Yapısı

Türkiye'de ekonomik ve politik iktidarda asıl sözü geçen, büyük ve tekelci burjuvazi ile büyük toprak sahipleridir. Burjuvazinin bu kesimi egemen burjuvaziyi oluşturuyor.

1980 askersel darbesiyle birlikte devletin, rejimin ve uygulanan politikaların üzerinde, uluslarötesi tekellerin yerli ortaklarının etkisi olağanüstü güçlenmiş, ekonominin ve devlet iktidarının kilit noktalarında ağırlığını artıran ve devlet politikasını oluşturup yürüten bir oligarşi egemen burjuvazi içinden sivri-

lerek öne çıkmıştır.

Bağımlı tekelci-militarist bir karaktere sahip olan bu oligarşi egemen burjuvazinin en üst kesimlerinden oluşan bir gruplaşmadır. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içindeki yerli tekelleri kontrol eden bir avuç mülti-milyarder aile, ordunun ve öteki devlet aygıtlarının üst yöneticileri, yeni-tutucu, teknokrat politik ve ideolojik işlevli üst kadrolar bu gruplaşmayı oluşturmaktadır.

Bu amerikancı, gerici, militarist güçler egemen burjuvazinin çıkarlarını, ABD ve öteki önde gelen NATO ülkelerinin askersel-sınai kompleksinin, IMF ve uluslarötesi tekellerin plan ve çıkarlarıyla uyumlaştırarak temsil ediyorlar. Egemen burjuvazinin politikasını belirleyen ve iktidarın yürütücü gücü olan oligarşi, hem baskı ve terör uygulayabilen, hem de politik araçlarla halkın güçlerini bölüp dağıtabilen tehlikeli bir güçtür.

Halkın Sosyal Yapısı

İşçi sınıfı: Ülkemizde ekonomik bakımdan aktif nüfusun dörtte birini aşacak düzeyde sayısal güce ulaşmıştır. Başlıca büyük kentlerin çevresinde önemli bir yoğunlaşma, belirli işyerlerinde önemli bir toplulaşma göstermektedir. Modern sanayi proletaryasının ağırlığı artmaktadır.

Ekonomideki yapısal ve bölgesel özellikler işçi sınıfının çevresinde ve yapısında farklılaşmaya yol açmaktadır. Bu farklılaşma sınıf birliğini kurmanın gerekliliğini daha da öne çıkarmaktadır.

1980 sonrasında işçi sınıfının sendikal ve politik örgütlerinin uğradığı ağır saldırının yanısıra egemen burjuvazi, işçi sınıfının örgütlenmesini uzun erimli zorlaştıran ve sömürüyü yoğunlaştıran önlemlere başvurmuştur. İşçi sınıfının sendikal hareketi çok güç koşullarda mücadelesini sürdürmekte, toplumsal ve politik yaşamda etkisini artırmaya çalışmakta, yeni koşullara uygun bir çalışma tarzı aramaktadır.

Nesnel ve öznel tüm zorluklara karşın, işçi sınıfımız sayısal

gücünün üzerinde bir rol oynayabilir. İşçi sınıfı toplumun en devrimci gücüdür. Toplumun sosyalist yenilenmesi sürecine öncülük edebilecek tek sınıf işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı kendi sınıfsal çıkarları ile birlikte toplumsal gelişmenin genel çıkarlarını kararlılıkla savunarak, sendikal ve politik birliğini sağlayabilir, güçlendirebilir, barış ve demokrasi isteyen güçlerin işbirliği için etkin bir rol oynayabilir. Türkiye işçi sınıfı böylece toplumsal gelişmenin öncü gücü konumuna yükselebilir. TBKP'nin görevi işçi sınıfına bu doğrultuda yol göstermektir.

Ülkemizde **kent yoksullarının** sayısı hızla artmaktadır. Egemen güçlerin politikası sonucunda kendilerini toplumun "kıyı"sına itilmiş bulan kent yoksulları, burjuva ideolojisinin her türünün etkisine son derece açıktır. İşçi sınıfı ve kent yoksullarının, egemen güçlerin onları karşı karşıya getirme çabaları karşısında, iş ve güvenli bir gelecek için ortak mücadelesi, kent yoksullarının toplumsal ve politik yaşamda giderek daha olumlu bir rol oynamasına, onların demokrasi mücadelesine kazanılmasına yardımcı olacaktır.

Günümüzde **köylülük** içinde her kesimin durumu iyice zorlaşmıştır. Kürt köylüsü, çifte baskı altında ezilmektedir. Egemen güçlerin ekonomik politikası köylülüğün tümünün çıkarıyla çelişmektedir. Egemen güçler, aynı zamanda, köylülüğün özgürce kooperatifleşmesini, kooperatiflerin, birliklerin ve ziraat odalarının yönetimde söz sahibi olmasını engellemeye çalışmaktadır. Köylülüğün genel demokratik mücadelede rolünün artması, işçi sınıfı ve öteki ilerici güçlerle birleşmesi olanaklı ve gereklidir.

Ülkemizde yığınsal bir sosyal katman oluşturan **aydınlar,** toplumsal, politik ve kültürel yaşamda önemli bir ağırlığa sahiptir. Aydınlar arasında barıştan yana, demokratik eğilimler geleneksel olarak güçlüdür. Oligarşinin, fikir emeğinin her alanını denetim altına almaya çalışması, aydınlar arasında kutuplaşmayı hızlandırmaktadır. Bilim ve teknikteki gelişmelerin de etkisiyle yaratıcı çalışmanın büyüyen önemi, aydınların rolünü çok yönlü artırmaktadır. Meslek örgütleri eski önemini ko-

rurken, yeni örgüt ve hareketler ortaya çıkmaktadır.

Esnaf ve zanaatkârlar toplumda çok geniş bir yer tutmaktadır. Büyük ve tekelci sermaye onların faaliyetini kendi çıkarlarına bağımlı kılmaya çalışmaktadır. Yeni-tutucu ekonomi politikası, esnaf ve zanaatkârların durumunu olumsuz etkilemektedir. Öte yandan hizmet sektörünün genişlemesi, bu sosyal katmanın daha da çeşitlenmesini getirmektedir. Esnaf ve zanaatkârların geleneksel örgütleri, yönetimler sağ partilere bağımlı olageldikleri için, aktif bir rol oynayamamaktadır. **Küçük ve orta işletme sahipleri** arasında da, yeni-tutucu politikalar sonucu durumu kötüleşenlerin sayısı büyük ölçüde artmaktadır.

Kürt Ulusal Sorunu

Çağlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşayan ve bugün sayısı nüfusun % 20-25'ini bulan Kürt ulusu tarihsel olarak oluşmuş farklı bir ulusal kültüre sahiptir. Kürt halkının ana dili kürtçedir. Gelişen bir Kürt ulusal bilinci söz konusudur. Kürt ulusu yüzyıllardır aynı devlet sınırları içinde yaşamasına ve aralarında sayısız bağlar, birçok ortak özellikler oluşmasına rağmen Türk ulusundan tamamen farklı bir ulustur. Kürt halkı yüzyılı aşkın bir süredir kendi topraklarında özgürce yaşamak için mücadele ediyor. Kürt ulusunun ulusal haklarına ve özgürlüğüne kavuşma mücadelesi haklı ve meşru bir mücadeledir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'na önemli katkısı olduğu halde, Kürt ulusunun varlığı ve meşru hakları Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana inkar edilmiştir. Baştan beri, Kürt'lerin varlığını ve ulusal haklarını tanımaya yanaşmayan, Kürt halkını zorla asimilasyon ve göç yöntemleriyle tarih sahnesinden silmeye çalışan, Kürt ulusal mücadelesini baskı ve terörle bastırmak isteyen egemen güçlerin günümüzdeki ırkçı, şovenist, militarist politikası ulusal sorunu keskinleştiriyor ve sorunun adil, demokratik, barışçı çözümünü güçleştiriyor. Irkçı, şovenist, militarist politika Kürt halkına kan kusturmakta, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu po-

litika aynı zamanda Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları birbirine düşman etme, Türkiye'yi bölgede maceralara sürükleme planlarına da hizmet etmektedir.

İstikrarsızlığın Kısır Döngüsü

Ülkemizde burjuva demokratik bir rejim, kısa dönemler dışında varolmamıştır. Burjuva demokrasisinin işlerlik kazanmayışının, burjuva demokratik devrimlerin cılız kalmasının bir etkeni Türkiye'de kapitalizmin, burjuva toplum ilişkilerinin gecikerek ve geleneksel sosyal yapı tümüyle çözülmeden gelişmesidir. Bir başka etken de ulusal ve dinsel baskının, ataerkil aile baskısının, toplumda otoriter yapı ve geleneklerin, tabuların, emperyalizmin militarist ideolojisiyle beslenen geleneksel güçlü devlet anlayışının varlığıdır. Artan ekonomik istikrarsızlığa emperyalizmin çizdiği çerçeve içindeki politikalarla çözüm aranması, ABD'nin karışmacılığının ve burjuvazinin iç ayrışmalarının artması koşullarında 60'lı yıllardan sonra şu özellikler belirginleşmiştir: Egemen burjuvazinin öne çıkan hiçbir grubu emperyalist destekle bile tek başına sınıf egemenliğini yürütememektedir. Bu durum, bu grubun egemen güçlerin öteki kesimleriyle iktidar blokları oluşturmasına neden olmaktadır. Varolan parlamenter sistem ise, bu gruplaşmalar çerçevesinde, burjuvazinin tüm kesimlerinin çıkarlarını uyumlaştırmaya, halkın demokratik katılımını sağlamaya yetenekli olmamaktadır.

Bu ise zorbalık yönteminin daha sık ve yaygın kullanılmasına, burjuvazinin sınıf egemenliğini yürütme biçimi ve sürecinde bunalım ve kopuşlara yol açmaktadır. Yakın tarihimizin deneyimi göstermiştir ki, geniş demokrasi güçlerinin katılımını dışlayan sınırlı bir parlamentarizm çerçevesinde, egemen burjuvazinin şu veya bu grubunun ağırlığında kurulan iktidar blokları politik istikrar sağlayamıyor.

60'lı yıllardan sonra, tepesi egemen güçlerin parçası haline gelen Pentagon ve NATO merkezleriyle daha sıkı bağlanan si-

lahlı kuvvetlerin, içe dönük zor kullanma işlevi artmıştır. Bunalım durumunda ordu yönetimi eski gruplaşmadan bağımsız olarak harekete geçmekte, genel olarak burjuvazinin egemenlik sistemini korumak göreviyle politik yaşama müdahale etmekte, katılım isteyen demokrasi güçlerini baskı altına almaktadır. Ordu yönetimi egemen burjuvazinin bu kez öne çıkan grubununun hegemonyasında kurulan yeni iktidar blokuna destek olmakta, bu temelde dar bir parlamentarizm çerçevesinde yeniden "toplumsal uyuşma" sağlanmasının koşullarını hazırlamaktadır. Silahlı kuvvetlerin bu müdahalelerde parlamenter sistemi ve burjuva demokratik kurumları da karşısına alması, yeni bir düzeyde istikrarsızlık tohumlarını içinde taşımaktadır.

Aynı zamanda her müdahale silahlı kuvvetlerin üst yönetiminde belirleyici olan grubun, burjuvazinin belli kesimleriyle bağlarını güçlendirmekte, diğer kesimleriyle ve daha sınırlı bir ölçüde ordunun gövdesiyle arasında çelişkilere yol açmaktadır.

Baskı Aygıtı ve Oligarşinin İdeolojisi

70'li yılların sonunda terörizmin, emperyalizmin en gerici güçleri ve uzantılarının güdümünde planlı bir biçimde tırmandırılmasıyla ülkede yapay bir "güçlü iktidar" arayışı psikolojisi egemen kılınmıştır. 1980 askeri darbesi esas olarak bu "gerekçeye" dayandırılmıştır. Darbe sonrasında egemen güçler bir dizi faşist uygulamayı başlatmışlardır. Yüzbinlerce kişiye yaygın işkence uygulanması ve Kürt halkına karşı askeri terörün sürekli kılınması rejimin en tipik özellikleri olmuştur.

Bu dönemde aşırı gerici bir anayasayla toplumun politik örgütlenmesinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Devlet yeniden yapılandırılmış, bürokratik merkeziyetçilik artmış, ordunun militarist tepesi devletin politik yönetim aygıtı içine daha dolaysız girmiştir.

Kitlelerin psikolojisini etkileyen kadercilik, kendine güvensizlik, geleneksel değer ve otoritelere bağlılık, şiddeti yüceltme gibi eğilimlerden egemen güçler artık daha planlı bir şe-

kilde yararlanma yoluna gitmektedir.

Oligarşi ideolojik etkinliğini terör ortamına geri dönme şantajı temelinde yürütmektedir. Egemen güçlerin ideolojik yelpazesinin bir yüzünde anti-komünizm temelinde militarizm, dinsel gericilik, ırkçılık ve şovenizm çizgileri yer almaktadır. Bu öğeler, "Türk-İslam sentezi" gibi etiketler altında kamufle edilmek istenmektedir. Ordu içinde ABD'de geliştirilen, emekçi halkı ve demokrasi güçlerini "iç düşman" sayan "ulusal güvenlik doktrini" güçlü bir etkiye sahiptir. Yelpazenin diğer yüzünde yeni-tutuculuk temelinde kozmopolitizm, popularizm, pragmatizm, yeni liberalizm biraraya getirilmektedir. Toplumda ulusal kültürel değerler baltalanmak, Amerikan yaşam tarzı egemen kılınmak istenmektedir. Emekçilerin yoksullaşma sürecinin derinleşmesi ile birlikte geleneksel ahlak ve değer yargılarında sarsıntılar, aile yapılarında çatlaklar, fuhuşun yaygınlaşması, genel bir yozlaşma eğilimi toplumu yavaş yavaş saran, içten içe çürüten bir bunalımın varlığını ortaya koymaktadır. Rejimin, bireyleri politika dışında tutma, özel yaşama hapsetme, artan sömürüyü ve baskıları tepkisiz kabul ettirme yönündeki etkinliği bu ortamda başarı kazanmaktadır.

Rejim ve Yeni-Tutucu Politika

1982 Anayasasıyla ANAP'ın ağırlığında yeni bir partiler sistemi kurulmuş, halkın politik sisteme ancak kısıtlı bir katılımına izin verilmiştir. Farklı sağ eğilimleri yeni-tutucu bir platformda birleştiren ANAP, çoğunlukla Amerikancı ve teknokrat politikacıların yönetimindedir.

Egemen güçlerin yeni-tutucu politikayla kendilerine bir kitle tabanı oluşturabilmesi, kısıtlı bir parlamenter sistemle manevra yeteneklerinin artması, baskı gücünün yanısıra politik hegemonya kurarak yönetme olanaklarını genişletmiştir. Böylece faşist çizgilerin azaldığı, otoriter bir rejimin belirginleştiği bir süreçten geçilmiştir.

Oligarşinin yürüttüğü yeni-tutucu politika, 80'li yıllara kadar

olduğundan daha fazla, Amerikan emperyalizminin çıkarlarını dikkate alan bir politikadır. Bu politika, ABD yönetiminin çatışma çizgisine ayak uydurma politikasıdır. Bu politika, ülke ekonomisini uluslarötesi tekellerin sömürü mekanizmasına daha sıkı bağlama, emeğin sömürüsünü aşırı biçimde artırma politikasıdır. Bu politika, demokrasiyi zorbalık ve demagojiyle önleme, Kürt halkına karşı terör uygulama, yurttaşların politik yaşama katılımını sınırlama politikasıdır. Bu politika ulusal kültürü yoksullaştırma politikasıdır.

* * *

Ülkemizin gittikçe ağırlaşan sorunları emperyalizme bağımlılık ilişkileri içindeki kapitalizmden kaynaklanıyor. Halkın sorunları kapitalizm koşullarında tam ve temelli olarak çözülemez. Bunun için sosyalizme geçilmesi zorunludur.

Buna karşılık bu sorunları daha bugünden adım adım çözme yoluna koyulmak olanaklıdır. Bu, halkın, barış ve demokrasi güçlerinin mücadelesine bağlıdır. Türkiye'nin düzeni ve durumunun incelenmesi gösteriyor ki, halkın sorunlarının çözümü doğrultusunda atılmak istenen her adım, karşısında engel olarak otoriter rejimi ve oligarşinin yeni-tutucu politikasını bulmaktadır.

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BUGÜNKÜ AŞAMADAKİ AMACI: BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME

Barışçı, egemen, onurlu, demokratik, kalkınmaya yönelen bir Türkiye için, halkımızın yaşamsal sorunlarının çözülmeye başlanması için, ülkemizin ve halkımızın bugünkü durumdan çıkış yolunu gösterecek demokratik bir alternatif politikaya, bugünkü rejimin yerini alacak demokratik bir rejime ihtiyacı vardır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Barış ve Demokratik Yenilenme Programı ile böyle bir politikanın, böyle bir rejimin anahatlarını ortaya koyuyor, gerçekçi hedefler gösteriyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, emekçilerin derin sosyal sorunlarına, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri getirme programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, yeni bir ekonomik politikayla kalkınma yoluna girmek programıdır. Kalkınma, toplumun ezici çoğunluğunu temsil eden güçlerin onayladığı, ama gerçekleşememesinin en büyük acısını emekçilerin çektiği bir hedeftir. Ancak ekonominin ulusal temellerini güçlendirmek, sanayileşmek, modernleşmek ve üretimi artırmak yoluyla emekçilere ulusal gelirden daha büyük bir pay sağlamak ve halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyini adım adım yükseltmek olanaklıdır. Halkın refahının ekonomik koşulu hızla kalkınmaktır. Yeni ekonomik politikayı yeni bir sosyal politika ile bütünleştirmeden, emekçilerin alım gücünün sürekli düşmesine karşı önlemler alınmadan kalkınma yoluna girilmiş olamaz.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı halkın özgür iradesiyle demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımına dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır. Bu program Kürt ulusal sorununa demokratik, adil

ve barışçı bir çözüm getirme programıdır. Demokrasinin kazanılması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal egemenliği güçlendirme, tüm devletlerle eşit haklı, dostluk ve işbirliği ilişkileri kurma programıdır. Bu, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin dış politik koşullarını yaratma programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, dünya barışının korunmasına, genel insanlık sorunlarının çözülmesine katkı programıdır. Bu amaç, dolaysız biçimde herkesin, bütün yurttaşların çıkarlarıyla bağlıdır. Nükleer silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma için gösterilecek her çaba ve kazanım, dünyada yeni bir ekonomik düzen, ülkemizde kalkınma ve halkın refahını yükseltme için daha geniş kaynaklara sahip olmak demektir. Dünya barışının korunması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin mutlak önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal kültürü koruma, demokratizm, yurtseverlik ve hümanizm temellerinde geliştirme programıdır. TBKP, içinde bulunduğumuz aşamada bu programı yaşama geçirmek için mücadele edecek, onun hedefleri için her mücadele ve girişimi destekleyecektir.

Demokratik Bir Rejim İçin

Parlamento politik sistemin en üst organı olmalıdır. Bu, ancak halkın iradesini özgürce ortaya koyabilmesi ile olanaklıdır. Bunun için herşeyden önce Komünist Partisi ve Kürt ulusal hareketini oluşturan partiler, tüm yasaklı politik örgütlenmeler yasallaşmalı, 141, 142, 163 ve tüm anti-demokratik maddeler kaldırılmalı, gerçekten çok partili bir rejim kurulmalıdır. Hiçbir devlet organı ve kurum parlamento üzerinde olmamalı, onun denetimi dışında kalmamalı, ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son verilmelidir. Bunun için herşey-

den önce cumhurbaşkanına temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalı, Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalı, Silahlı Kuvvetler'de demokratik bir reform yapılmalıdır.

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için, insan hakları, kişisel ve kollektif temel özgürlükler eksiksiz yürürlükte olmalıdır.

Halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli, politik sisteme katılabilmelidir. Bunun için, özgür ve özerk kuruluşlar olması sağlanan sendikalar, öteki yığın örgütleri ve demokratik hareketler, üye ve yandaşlarının ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her alandaki ve her düzeydeki politikalarına etkide bulunabilmelidir.

1982 Anayasa'sı yerine bütün halkın, demokratik güçlerin katılımıyla yeni bir anayasa yapılmalıdır. Yeni Anayasa, hiçbir ayrım yapılmaksızın bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerini çoğulcu bir rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini güvence altına almalıdır.

1980 askeri darbesinin ve sonraki anti-demokratik uygulamaların bütün sonuçları ortadan kaldırılmalıdır.

Ulusal Ekonominin Korunabilmesi, Kalkınma ve Modernleşme Yoluna Koyulabilmek İçin

Ulusal çıkarlara yönelik kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek, dışa bağımlı gelişme anlayışının terkedilmesi, uluslarötesi tekellerin, yerli tekellerin, mali spekülatörlerin bu amaçlara ulaşılmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi, kamu sektörünün korunması ve planlama ile olanaklıdır.

Dış ekonomik ilişkiler özellikle IMF, Dünya Bankası ve OECD ile olan ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir. Bunun için öncelikle dış borç ödemeleri yeni bir plana ve ihracat gelirinin düşük bir yüzdesine bağlanarak hafifletilmeli, döviz kaynaklarının birikmesine ve ekonomik kullanımına yardımcı olacak bir politika uygulanmalı, yabancı sermayenin

faaliyeti ekonomik gelişme ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmesi, bilimsel-teknik devrimden ve uluslararası işbölümünden daha iyi yararlanılması amacıyla, devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmaları, kamu yatırımları ve ekonomik işletmeleri yeniden örgütlenmelidir. Çalışanların sendikaları aracılığıyla yönetime katılması sağlanmalıdır.

Demokratik ve bölgesel özellikleri dikkate alan bir toprak ve tarım reformu yapılmalı, kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesi desteklenmelidir.

Ekonomik gelişme ve sosyal politikalar için kaynak yaratılmalıdır. Bunun için öncelikle silahlanma harcamaları azaltılmalı, vergi adaletini sağlayacak ve devletin vergi gelirlerini artıracak bir vergi reformu gerçekleştirilmeli, dış ticaret ve bankacılıkta kamunun rolü arttırılmalı, ucuz devlet ilkesi uygulanmalıdır.

Fiyatlar, faizler ve krediler kontrol altına alınmalıdır.

İşçilerin ve Öteki Emekçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin

İşsizliğin azaltılması için özel istihdam programları uygulanmalı, işten çıkarmalar durdurulmalı, çalışma haftası kademeli olarak indirilmeli, iş güvencesi sağlanmalıdır.

Halkın çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmelidir. Bunun için asgari ücret artırılmalı ve vergi dışı bırakılmalı, eşit işe eşit ücret verilmeli, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalıdır. En önemli gıda maddelerinin fiyatları düşük tutulmalıdır. Gecekondu yıkımı durdurulmalı, küçük üreticiler desteklenmelidir.

Bütün yurttaşlar sosyal güvenlik kapsamına alınmalı, sağlık, eğitim, konut ve ulaşım hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve ucuzlatılmalıdır. İşçi sağlığı-iş güvenliği için etkili önlemler alınmalıdır.

Demokratik Bir Kültür ve Eğitim Politikası İçin

Kültür alanında yaratılan tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün demokratizm, hümanizm, yurtseverlik ve akılcılık yönünde zenginleştirilmesi gereklidir. Demokratik bir kültür politikası uygulanmalı, tüm kültür ve sanat faaliyetleri desteklenmeli, halkın bunlara artan katılımı sağlanmalı, yaratıcı yetenekleri geliştirilmelidir.

Kültürel yenilenme, Türk ulusunun ve Kürt ulusunun kültürel değerleri, Anadolu uygarlıklarının mirası, İslam kültürünün insancıl ögeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı tüm değerlerin evrensel çağdaş kültür ile karşılıklı etkileşimi ile gerçekleşecektir.

İnsana, düşünceye ve yaratıcılığa değer veren, barıştan yana demokratik, laik, bilimsel-teknik devrim gereklerine uygun bir eğitim sistemi oluşmalı, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, özerk, demokratik üniversite gerçekleşmelidir. Savaşçılık, şovenizm ve faşizm propagandasına izin verilmemelidir.

Köyün Demokratik Gelişmesi İçin

Köylünün yıkımdan kurtulması için, herşeyden önce, topraksız ve az topraklı köylünün toprağa kavuşması, küçük üreticinin çok yönlü desteklenmesi, bütün köylerin altyapı tesislerine, sağlık hizmetlerine kavuşması gereklidir.

Köyde demokrasi için köylü jandarma baskısından kurtulmalı, demokratik yönetim mekanizmaları oluşmalı, kooperatiflerin önündeki anti-demokratik engeller kaldırılmalı, partilerin ve derneklerin köyde örgütlenmesi serbest bırakılmalıdır.

Kürt Ulusal Sorununun Adil, Demokratik ve Barışçı Çözümü İçin

Kürt ulusal sorunu, Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanınmamasından kaynaklanan politik bir sorundur. Bu

sorun çözümsüz kaldığı sürece toplumsal yaşamın her alanını olumsuz yönde etkilemektedir. Barış ve demokrasi mücadelesinin en temel sorunlarından biri olarak ülkenin gündeminde duran Kürt ulusal sorunu baskı ve zorbalıkla, askeri yöntemlerle çözülemez. Bu sorun ancak, politik bir çözüme kavuşturulabilir.

Kürt sorunu, adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır. Bu çözüm Kürt halkının özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir. Böyle bir çözüme ancak Amerikan emperyalizmine ve şovenizme karşı olan Türk ve Kürt ulusal güçlerin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini birleştirmesiyle ulaşabilir.

TBKP, Kürt sorununun demokratik çözümünün ancak, uluslararası hukuk ve pratiğin gösterdiği gibi, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, ayrılma hakkının tanınmasıyla gerçekleşebileceği görüşündedir. Kürt ulusunun özgürlüğü için bu hakkın onaylanması zorunludur.

Kürt halkının birlikte yaşamayı seçmesi durumunda iki ulusun ortak devletinin yapısı eşit ulusal haklılık temelinde birlikte belirlenir.

TBKP, Türk ve Kürt ulusal güçlerin üzerinde anlaşmaya varacakları adil, demokratik ve barışçı çözüm önerilerini destekleyecektir.

Herşeyden önce Türkiye Kürdistan'ının olağanüstü yöntemlerle yönetilmesine son verilmeli, bölgedeki özel askeri birlikler geri çekilmeli, Kürt halkının varlığı tanınmalı, Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasak ve baskılar kaldırılmalıdır.

Yurtdışındaki Göçmenlerin Hakları İçin

Emekçi halkımızın bir parçası olan yurtdışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmektedir. Yurtdışındaki göçmenler bulundukları ülkelerde eşit demokratik haklara sahip olma mücadelesi verirken, aynı zaman-

da insanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye için mücadeleye katılıyor, demokrasi mücadelesinin güçlenmesine katkıda bulunuyorlar.

TBKP, göçmen sorunlarının çözümü için, hem Türkiye hükümetlerinin, hem bulundukları ülke hükümetlerinin, hem de ilgili uluslararası kuruluşların çok yönlü çaba göstermesi için çalışacaktır. Her ülkede demokratik göçmen hareketini, yerli ve yabancı işçilerin uluslararası dayanışmasını destekleyecektir.

Demokratik Bir Gençlik Politikası İçin

Gençlik ülkemizin bugününde ve geleceğinde söz sahibi olmalıdır. Toplumsal ve politik yaşama aktif katılabilmelidir. Örgütlenme hakkı güvence altına alınmalıdır. Toplumun olanakları gençliğin geleceğine güvenle bakabilmesi için harekete geçirilmelidir. Gençliğin yaşama ve çalışma koşulları iyileştirilmeli, eğitim, iş, meslek öğrenme ve kendini geliştirme olanakları hazırlanmalıdır.

Gençliğe anlamlı dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme, sportif ve kültürel etkinlik olanakları sağlanmalıdır.

Gençlik kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebilmelidir.

Kadın Özgürlüğü İçin

Toplumda kadının aşağılanmasına, eşitsiz durumuna, bu konuda egemen olan çağdışı zihniyete karşı, kadınların hak eşitliği ve özgürleşmesi için bugünden mücadele verilmelidir. Kadın haklarının eksiksiz kazanılması, fiili hak eşitliğinin gerçekleştirilmesi, bunun yanısıra ailede, cinsler ve kuşaklar arası ilişkilerin demokratikleştirilmesi, cins ayrımcılığının her türünü mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması gereklidir.

Emekçi kadınların durumunun iyileştirilmesi, kadınlara kar-

şı dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel önlemler alınmalıdır.

TBKP feministlerin, değişik kadın çevre ve örgütlerinin bu doğrultudaki girişimlerini destekler.

Yaşam Çevremizin Korunması İçin

Doğanın ve insanların yaşam çevresinin giderek artan kirlenmesine, ekolojik dengenin bozulmasına karşı ivedilikle önleyici önlemler alınmalıdır. Başta tekellerinki olmak üzere tüm maddi üretim faaliyeti çevre korunması açısından denetlenmelidir. Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilinci, çevre kültürü oluşması için çaba harcanmalıdır.

TBKP, ülkemizin insanıyla, doğal kaynakları ve zenginlikleriyle, ormanları ve yeşil alanlarıyla, denizleri ve akarsularıyla, havası ve toprağıyla, kimileri tükenmekte olan bitki ve hayvan türleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketleri destekleyecektir.

Barışçı, Egemen Bir Dış Politika İçin

Türkiye dünya barışının korunmasına etkin bir biçimde katkıda bulunmalıdır. Bunun için öncelikle nükleer ve öteki kitlesel kırım silahlarının azaltılması ve giderek ortadan kaldırılması, uzayın silahlandırılmasının önlenmesi, konvansiyonel silahlarda karşılıklı indirime gidilmesi için gerekli tüm çaba harcanmalıdır.

Türkiye, NATO ve Varşova Antlaşması Örgütü'nün eş zamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa ya da NATO'nun Türkiye'yi silahlı bir çatışmaya sürüklemesi durumunda, Türkiye bu paktın askeri kanadından çekilmelidir. Türkiye, NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarına ve dünya barışına yönelik bir politika izlemelidir.

Bölgemizin nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması için

çalışılmalı, bu yöndeki tüm girişimler desteklenmelidir.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden kurtulmak için "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" feshedilmeli, ülkemizdeki her türlü Amerikan askeri varlığına son verilmelidir. ABD'nin içişlerimize ve dış politikamıza karışması önlenmelidir.

Türkiye, her türlü dış politik sorununu şiddete ve şiddet tehdidine başvurmadan, barışçı yollardan ve her ülkenin meşru çıkarları, uluslararası hukuk ilkeleri ve pratiği temelinde çözmeyi esas almalıdır.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini barış, iyi komşuluk, karşılıklı yarar temelinde çok yönlü geliştirmelidir.

Türkiye bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık çok yönlü uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Avrupa Topluluğu ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi ile ve bunlara üye ülkelerle ilişkilerini özellikle geliştirmelidir.

AET'ye tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, kalkınma yolunda atılan adımlara bağlı olarak, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarından barışçı amaçlarla azami ölçüde yararlanmak ve olumsuzlukların asgariye indirilmesi hedeflenerek değerlendirilmelidir.

Dış politika kamu denetiminde olmalı, ulusal çıkarları ilgilendiren her konu en açık biçimde tartışılmalı, halklararası dostluk geliştirilmelidir.

Genel İnsanlık Sorunlarının Çözümüne Katkıda Bulunabilmek İçin

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, ekolojik felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliğinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi vb. genel insanlık sorunlarının çözümüne Türkiye de katkıda bulunmalıdır.

Eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde bütün devletlerle işbirliğini güvence altına alacak kollektif bir güvenlik ve işbirliği sisteminin Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde oluşması için Türkiye çaba göstermelidir.

STRATEJİK ÇİZGİMİZ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bugünkü iç ve dış koşullarda, toplumsal ilerlemenin önünün barış ve demokratik yenilenme için mücadeleyle, demokratik bir rejimin kurulması ve alternatif bir demokratik politikanın yaşama geçmesiyle açılabileceğine inanıyor. Barış ve demokratik yenilenme için mücadele, bugünkü aşamada Komünist Parti'nin politik stratejisi, onun genel politik çizgisidir.

Bu çizgi, barışın korunmasına katkı, Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin çatışma politikasının aracı olmaktan kurtarma, demokrasiyi kazanma, demokratik bir istikrar sağlama çizgisidir.

Bu çizgi, komünistlerin ve öteki solun geniş demokratik güçlerle bağlaşıklık ilişkileri oluşturması, toplumda ideolojik, politik ve kültürel etkilerini geliştirmesi, politikayı, politik sistemi, devlet aygıtlarını Barış ve Demokratik Yenilenme Programı yönünde etkilemesi, işçi sınıfının toplumsal ve politik yaşamdaki rolünü ve ağırlığını artırması, toplumun çok yönlü demokratikleştirilmesi çizgisidir.

Bu çizgi devrimin barışçı yoldan gelişme şansını azami ölçüde artırma çizgisidir.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'nın temel noktalarıyla yaşama geçmesi için, oligarşinin iktidardaki konumlarının geriletilmesi ve böylesi bir programı temel alacak barış ve demokrasi güçleri hükümetinin işbaşına getirilmesi, bu güçlerin politik sistemdeki konumlarının pekiştirilmesi zorunludur.

Politik güçler oranında demokratik güçlerden yana nitel bir değişiklik anlamına gelecek olan bu amaca, bugünkü dünya ve Türkiye koşullarında ancak zorlu bir mücadele süreci içinde ulaşılabilir.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'nı ve tek tek taleplerini yaşama geçirmek için bugünden mücadele verilmelidir. Amerikancı, gerici, militarist güçlerin parlamentoda ve hü-

kümette egemen olmalarına son vermek, barış ve demokrasi güçlerinin parlamentodaki ve parlamento dışındaki konumlarını güçlendirmek, antidemokratik otoriter rejimi demokratikleşme yönünde değiştirmek bu görevi başarmanın olanaklarını geliştirecektir.

Başlayan demokratikleşme sürecinde sınırlı demokratik programlara sahip burjuva parlamenter hükümetler kurulabilir. Onların iç ve dış politikasını, politik sistemi, devlet aygıtını Barış ve Demokratik Yenilenme Programı doğrultusunda etkilemek, en küçük demokratik kazanımı bile onu kazanan güçlerle birlikte korumak gereklidir. Hükümetten uzaklaştırılmış olan Amerikancı, gerici, militarist güçleri daha da geriletmek, yeniden kitle tabanı kazanmalarını, iç ve dış politikayı ve hükümeti etkilemelerini, demokrasi güçlerini bölmelerini önlemek, demokratik kazanımların genişletilmesi olanağını getirecektir.

Bu süreç Amerikancı, gerici, militarist politikanın yandaşlarının daraldığı, alternatif demokratik politikanın yandaşlarının genişlediği bir süreç olacaktır. Mücadelenin yükselmesi ve alternatif bir demokratik politikanın etkisini göstermeye başlaması, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetinin oluşmasını hazırlayacaktır. TBKP, kendisi katılmasa da, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetini destekleyecektir.

Barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümeti, işçilerin, köylülerin, esnaf ve zanaatkârların, aydınların, memur ve subayların, gençlerin ve kadınların, Türk ve Kürt bütün halkın, geniş sanayici ve işadamı çevrelerinin desteğini alacak bir hükümettir. Barış ve demokrasi mücadelesi bütün bu güçlere dayanarak başarıya ulaşabilir. Barış ve Demokratik Yenilenme Programı bütün bu kesimlerin çıkarlarına uygun bir programdır.

İşçi sınıfının, öteki emekçilerin, aydınların, toplumsal ilerlemeden yana güçlerin ağırlığının yansımadığı bir hükümet ve bu kesimlerin kendi politik örgütleriyle devlet yönetimini etkileyecek biçimde politik sisteme katılmadığı bir rejim altında, barışçı, onurlu, egemen, demokratik, kalkınan, çağdaş bir Tür-

kiye hedefine ilerlenemez.

Barış ve Demokratik Yenilenmenin Güçleri

Ülkemizde demokrasi için mücadelenin yüzyıldan fazla geleneği vardır. İşçi sınıfı ve halkımızın, demokrasi güçlerinin, 1960'lı ve 70'li yıllarda özellikle gelişen, önemli bir demokratik mücadele deneyimi, politik kültür birikimi vardır. İşçi sınıfının politik ve sendikal örgütlenme, parlamento içi ve dışı mücadele biçimlerini birleştirme, öğrencilerin ve aydınların örgütlenme ve demokratik mücadele, köylülerin kooperatifleşme alanında önemli kazanımları olmuştur. Barış hareketi gelişmiştir. Demokratik güçlerin parlamentoyu, belediyeleri, TRT'yi, basını, üniversiteyi, yargıyı ilerici yönde etkileme konusunda başarılı deneyimleri olmuştur. Faşist teröre karşı direniş ruhu canlı kalmıştır.

1980'li yıllarda politik demokrasiye sahip çıkmanın önemi, askersel darbeye engel olmak için parlamenter düzeni savunmak amacıyla işbirliği yapmanın zorunluluğu, ilerici güçler tarafından daha iyi kavranmıştır.

Politik Akımlar

Ülkemizde tarihsel kökleri olan politik akımlar, komünist ve diğer devrimci sol akımlar, sosyal demokrat akım, Kemalist akım, antiemperyalist çıkışlar yapan dinsel akım, burjuva demokrat akım ve Kürt ulusal demokrat akımı rejime ve bugünkü egemen politikaya karşı muhalefet etmektedir.

Kapitalizmin olumsuz sonuçlarına karşı çıkma ve toplumsal ilerleme temelindeki sol akımlar, komünistlerden, diğer devrimci sol güçlerden, sosyal demokrasiden, yeni sol çevrelerden, devrimci demokrat Kemalistlerden ve Kürt devrimci ve demokrat güçlerinden oluşmaktadır.

Komünist akım, tarihsel olarak ülkenin en köklü politik akımlarından birisidir. Diğer devrimci sol akımlar, 60'lı yılların so-

nunda devrimci gençlik hareketindeki ayrışmalarla ortaya çıkan çizgilerin günümüzde devamı olan ve pek çok sayıda parti ve hareket biçiminde örgütlenmiş bulunan devrimci güçleri kapsamaktadır. Kimi güncel toplumsal sorunlara yanıt arama çabası içinde yeni sol çevreler oluşmuştur. Kürt ulusal hareketi içindeki etkili güçler, son on yıllarda Türkiye sol hareketi içinde değişik çizgilerde yer almış olan devrimci ve demokratik güçlerdir.

Komünist akımı, diğer devrimci sol ve yeni sol akımlar ile Kürt ulusal demokrat akım içinde önde gelen güçlerle birleştiren önemli bir ortak temel Marksizmin etkisidir.

Kemalizm, ulusal kurtuluş mücadelesinin egemen akımı olarak ortaya çıkmış ve tarihsel süreç sonunda ayrışmaya uğramıştır. 60'lı yıllardan bu yana Kemalizme devrimci demokrat, sol bir anlayışla sahip çıkan aydın çevre, Kemalizmi bu ruhta ve günün gereklerine uygun olarak geliştirmek istemektedir. CHP'nin devamı olan politik çizgiler içinde, aydınlar, öğretmenler, subay ve astsubaylar arasında ulusal kurtuluşçu ve ulusal reformcu özellikleri derece derece öne çıkan bir Atatürkçülük, çoğu kez sosyal demokrat ve burjuva demokrat ögelerle içiçe etkisini göstermektedir.

Öte yandan günümüzde silahlı kuvvetlerin tepesinin ve genel olarak egemen burjuvazinin ulusal kurtuluşçu özü boşaltılmış Kemalizm anlayışı, Atatürkçülüğün bir etiket olarak kullanılmasından başka bir şey değildir.

Sosyal demokrasi, CHP içinde Kemalizmin ulusal reformcu ögeleriyle ve burjuva demokrat ögelerle içiçe varlığını sürdüren sosyal reformist çizgi temelinde ortaya çıkmıştır. Bu akım günümüzde kimlik arayışı içindedir. Sosyal demokrasi emekçiler ve aydınlar arasında etkili olan bir akımdır.

Günümüzde dinsel etkilenme altında olan kitlelerin sosyal ve politik nedenlerle hareketlenmesi onların tepkilerini dinsel motif ve görüşlerle ortaya koymalarına yol açmaktadır. Bu durum dinsel akımların ayrışmasını da beraberinde getirmektedir. Egemen güçler eskiden olduğu gibi emekçilerin dinsel

inançlarını gerici yönde kullanır ve bazı tarikatları kendi amaçlarına uygun örgütlerken, **antiemperyalist yönlü çıkışlar yapan dinsel akımlar** ve kesimler, sol ile diyaloğa daha açık duruma geliyorlar.

Burjuva demokrat akım, Osmanlı dönemine kadar uzanan kökleri olmasına rağmen nesnel temeli cılız olduğundan güçlü, bağımsız bir akım olamamış, sınırları belirsiz, zayıf ve dağınık kalmıştır. Burjuva demokrat akım önceleri Kemalizmle, sonra da sosyal demokrasiyle iç içe ve bir ölçüde de burjuva parlamentarizmini savunan güçlerin arasında varlığını sürdürmektedir. Bu akım aydınlar üzerinde etkilidir. DP-AP devamı olan politik çizgide, egemen burjuvazinin parlamenter yöntemleri ön planda tutan geleneksel politik kadroları rol oynamaktadır.

Bu çizgi bir yandan ordu müdahalelerini reddederken, burjuva demokrat fikirlere eskisine göre daha açık konuma gelmiş, öte yandan da darbelere "gerekçe" yapılan "ulusal güvenlik" doktrininin etkisinden kurtulamamış durumdadır. Bu etkiyi aşamadığı ve tutarlı demokrat konumlara yönelemediği sürece, onun kendi varlığını bile güvenceye almasının olanaklı olmadığını tarih kanıtlamıştır.

Tarihsel köklere sahip olan **Kürt ulusal hareketi** içerisinde bugün değişik çizgilerde örgütlenmiş devrimci ve demokratik güçler etkilidir. Bu güçler arasında düzenli bir diyalog ve işbirliğinin eksikliği hareketin güçlenmesi önünde önemli bir engel oluşturuyor. Aynı zamanda Türk ve Kürt demokrat çevrelerin daha yakın bir diyalog kurmaları birlikte ortak politik konumlar bulmalarına yardım edecek, hem barışı koruma ve demokrasiyi kazanma mücadelesini, hem de bu mücadeleye katılan bütün hareket ve akımları güçlendirecektir.

Yığın Hareketleri

Politik akımların etkilediği parti ve örgütlerin yanısıra sendikal hareket ve meslek örgütleri, genel demokratik, genel in-

san çıkarları için oluşan hareketler de toplumun çok yönlü demokratikleşmesine yönelik önemli bir potansiyel taşımaktadır.

Sendikal hareket demokrasinin kazanılmasında ve genişletilmesinde, geniş emekçi yığınların aktifleştirilmesinde büyük rol oynayacaktır. Sendikalar ve öteki meslek örgütleri, ekonomik ve sosyal haklar için mücadelelerini, barış ve demokrasi mücadelesinde etkin oldukları ölçüde başarıyla sürdürebilirler. Tek, tek sendikaların güçlenmesi, sendikalar arası eylem birliği ve koordinasyonun gelişmesi ve giderek bütün sendikaların gönüllülük ve sendikal demokrasi temelinde büyük sermayeye karşı tek bir çatı altında birleşmesi desteklenmelidir. Sendikaların ve öteki meslek örgütlerinin hükümetlerden ve partilerden bağımsız olarak işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda davranmaları, farklı görüşlerden sendikacıların işbirliği, üyelerin kararlarda söz sahibi olması, bu örgütleri güçlendirecektir.

Mesleğine bağlı dürüst öğretmenlerin, bilim adamlarının, basın mensuplarının, sanatçıların, hukukçuların, doktorların, mühendis ve mimarların, köklü bir demokratik mücadele geleneği vardır. **Aydınlar**ımız bugün de demokrasi mücadelesinin güçlenmesinde, barış ülküsünün güç kazanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Onların çeşitli etkinlikleri ulusal kültür ve tarih değerlerine sahip çıkılmasında halkımızın evrensel çağdaş kültürü benimsemesine yardımcı oluyor. Özellikle sendikalarla işbirliği içinde yapılan kültürel etkinlikler, işçi hareketi ile aydınların yakınlaşmasında önemli bir etken olmaktadır.

Ülkemizde tarihsel bir geleneğe sahip olan **barış hareketi,** farklı politik, ideolojik görüşlere, karşıt sınıfsal çıkarlara sahip olan çok geniş güçleri kapsayan bir genişlikte yükselebilir. Sendikal hareket, köylü kooperatifleri, orta katmanların meslek örgütleri, kadın ve gençlik örgütleri, demokratik yığın hareketleri ve yerel halk girişimleri aydınlar ve tek tek barışseverlerin barış hareketine kendi özgül yaklaşımlarıyla katılması ona büyük bir güç kazandıracaktır.

Yaşam koşulları, çağdışı eğitim sistemi ve baskıcı uygulamaların sonucu geleceğe bakışı karamsarlaşan gençliği ege-

men güçler özenle politik yaşam dışında tutmaya, dinamizmini körletmeye ve kendilerine bağlamaya çalışıyorlar. Bu dayatmaya boyun eğmeyen, ülkenin bugününde ve geleceğinde söz sahibi olmak isteyen gençliğin mücadelesinin önemi artıyor. Antiemperyalist, devrimci geleneklere sahip olan **gençlik hareketi,** bugün daha da geniş bir demokratik güç olarak gelişmeye adaydır.

Üzerlerindeki ezgi ve baskı katmerleşen kadınların artan eşitsiz durumu ve politika dışı tutulmak istenmeleri günümüzde özellikle aydın kadınlar arasında tam bir hareketlenmeye yol açmıştır. Çeşitli feminist girişimlerin geliştirdiği kültürel değişim potansiyeli insanca bir gelecek için mücadele eden tüm demokratik hareketlere yeni bir boyut katmaktadır. Ülkemizde çeşitlilik içinde yeni türden bir **kadın hareketi** gelişebilir.

Çevreci, yeşilci ve doğa korumacı hareketler, kamuoyunda çevre sorunları konusunda duyarlılığı artırdılar. Yerel protesto ve muhalefet hareketleri olarak gelişen bu girişimler, çeşitlilik içinde birleşen geniş bir çevre hareketi oluşturma potansiyeline sahiptir.

Kürt halkına ve ulusal azınlıklara yönelik ulusal baskı ve teröre, her türlü ulusal ayrımcılığa karşı Türk aydınları, işçi sınıfı ve halkın değişik kesimleri arasından çıkışlar olmaktadır. Kürt ulusal hareketinin çeşitli demokratik girişimleriyle Türk demokratlarının çıkışları, **şovenizme ve ırkçılığa karşı halkların dostluğu için demokratik bir hareket** oluşturabilir.

Barış ve Demokratik Yenilenme İçin Diyalog ve İşbirliği

Günümüzde politik partiler, sendikalar ve öteki yığın örgütleri, demokratik çevre, girişim ve hareketler, aydınlar arasında ve ülke çapında barış ve demokrasi düşünceleri güç kazanıyor. Genel demokratik mücadelenin sosyal tabanı genişliyor. Bunun sonucunda barış ve demokrasi güçleri arasında diyalog ve işbirliğinin koşulları gelişmektedir. Bu süreç içinde top-

lumda oluşacak yeni bir politik kültür, bu güçlerin etkinliklerini aynı doğrultuda birleştirmelerine, barış ve demokratik yenilenme için gerekli güç birikimine temel olacaktır.

Barış ve demokrasiden yana güçlerin hiçbiri tek başına bu amaca ulaşılmasını gerçekleştiremez. Barış ve demokrasi düşmanlarını etkisizleştirebilecek bir güç birikimi oluşturulabilmesi için tek bir güç bile dışarıda bırakılmamalıdır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, öteki barış ve demokrasi güçleriyle diyaloğu geliştirmek ve işbirliği sağlamak için girişimlerinde her düzeyde eşit haklılık, karşılıklı saygı ve anlayış ilkelerine titizlikle uyacaktır.

TBKP, bütün öteki politik güçleri, onların Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'na ve bu programın yaşama geçmesi uğrundaki politikaya ilişkin tutumlarına göre değerlendirecek, bu politikayı engelleyici tutum alan güçlere bu nedenle karşı çıkacak, bütün öteki güçlerin olumlu girişimlerini destekleyecek, onları bu programın ve onun yaşama geçirilmesi için yürütülen politikanın yanına kazanmaya çalışacaktır.

Barış ve demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşması, sol güçlerin ağırlığının artmasına bağlıdır. Bu mücadeleye katılan sol parti ve grupların, kişilerin özerk yapılarını, politik kimliklerini, ideolojik özgüllüklerini koruyarak yer aldığı, ülkenin temel sorunlarının çözüm yolu üzerinde görüş birliğine varmış, sendikalara, demokratik meslek örgütlerine, demokratik yığın hareketlerine dayanan politik bir sol blokun oluşması hedeflenmelidir.

Bu amaçla devrimci sol güçler arasında yakınlaşma hızlanabilir ve eylem birliği güçlenebilirse, onlarla sosyal demokrat ve Kemalist akıma kadar uzanan daha geniş sol güçler arasında paralel davranış daha kolay sağlanabilir. Sol içi diyalog, eylem birliği ve paralel davranışlar, önyargılı tutumların aşıldığı, cepheleşmelerin önlendiği, tartışmaların kalıpçı yaklaşımlardan kurtarıldığı, yeni bir tartışma kültürünün geliştirildiği, yaratıcı arayışların önünün açıldığı bir ortamda daha güçlü gelişecektir.

Geniş sol güçler arasında, sosyalizme kadar uzanacak birlikteliklerin temel taşlarını bugünden döşeyebilmek için, aradaki tüm iletişim kanalları açık tutulmalıdır.

Sol içi eylem ve davranış birlikteliği çerçevesinde işçi sınıfı ve aydınlar arasındaki kültürel etkileşim, yeni bir sol politik kültürün oluşmasına yol açacaktır. Çok seslilik ve çeşitlilik içinde akılcı, demokratik, yurtsever ve hümanist görüşlerin ve anlayışın ağırlık kazandığı bu yeni sol politik kültür, toplumun politik kültürüne olumlu bir etki yapacaktır. Yeni sol politik kültür işçi sınıfı ile aydınlar arasında tarihsel bir kader birliğinin oluşmasına temel olacaktır. Sol içi politik-kültürel ilişkilerin gelişmesi işçi sınıfının toplum yaşamındaki ağırlığını artırma olanağını sağlayacaktır.

Toplumda çeşitli farklı mücadele alanlarında oluşan, farklı motiflere dayanan, birbiriyle kesişen, içiçe geçen demokratik hareketler ayrı ayrı güçlenerek, aynı zamanda özgüllüklerini koruyarak ortak hedefler çevresinde diyalog ve işbirliği yapabilirler.

Yığın örgütlerinde örgüt içi demokrasinin azami ölçüde geliştirilmesi, halkın çeşitli, yaygın ve geniş örgütlenme biçimleri ile kendi çıkarlarını dile getirmesi, farklı politik görüşlerden ve partisiz yurttaşların ortak davranışının sağlanması, barış ve demokrasi mücadelesine yeni güçlerin katılmasını sağlayacaktır.

Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulması, demokratik hakların kullanılması, yerleşmesi, devletin antidemokratik uygulamalarına karşı korunma amacıyla katılımcı yapıların oluşması, işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi için gösterilecek çabalar ile demokrasi mücadelesinin sosyal, politik ve kültürel temelleri güçlenecektir.

Politik akımların içinde, akılcı, demokratik, hümanist ve yurtsever düşüncelerin, değerlerin, normların, davranış biçimlerinin güçlenmesi, toplumun politik kültüründe olumlu bir değişme yaratacaktır. Devlet terörünün ve her türlü terörizmin politik mücadele aracı olarak kullanılmasını mahkum eden yeni

bir politik kültür, barış ve demokrasi mücadelesinin başarısı için gereklidir. Terörizmin çoğunluğun bilincinde mahkum edilmesi, Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politik ortamı istikrarsızlaştırmasını ve halka karşı şiddete başvurmasını güçleştirecektir.

Komünistler ve öteki geniş sol güçlerle, antiemperyalist yönelimli İslami çevreler ve burjuva parlamentarizmini savunan güçler arasında karşılıklı değerlere ve faziletlere saygı temelinde bir diyalog oluşabilir, barış ve demokrasi amaçlarında bir yakınlaşma sağlanabilir.

Sol güçlerin politik bloku ile burjuva demokrat akımın ve antiemperyalist yönelimli dinsel akımın etkisindeki güçler ve çevreler ve demokrasiden yana ordu mensupları arasında diyalog gelişebilir; demokrasinin kazanılması ve korunması, demokratik rejime bağlılık ve çoğunluğun özgür iradesine saygı temelinde bir ulusal mutabakat oluşabilir, demokratik işbirliği sağlanabilir. TBKP bunun için çalışacaktır. Çok geniş halk yığınlarına dayanacak olan böylesi bir demokratik işbirliği, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetinin kurulup güçlenmesini, Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'nın bütün temel noktalarıyla yaşama geçmesini gerçekleştirecektir.

TEMEL AMAÇ: SOSYALİZM

Sosyalizm Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin vazgeçilmez temel amacıdır. İşçi sınıfının öncülüğünde tüm emekçilerin iktidarıyla kurulacak olan sosyalizm, işçi ve emekçi kitlelerin eseri olacaktır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, sosyalizmi amaçlayan diğer politik güçlerle birlikte sosyalist iktidarın uygulamalarına yön verecek, bu doğrultuda var güçle çalışacaktır.

TBKP'ye göre sosyalizm, geçiş ve kuruluş sürecinin somut koşulları ve ülkemizin özellikleri açısından bize özgü renk ve çizgiler taşıyacaktır. Aynı zamanda Marks, Engels ve Lenin'in ortaya koyduğu ve sosyalizm dünyasının çeşitliliği içinde kanıtlanan yasallıklar Türkiye'deki sosyalizmin de temel niteliklerini oluşturacaktır. İşçi sınıfının öncülüğünde, emekçilerin iktidarı, işçi sınıfının emekçi köylülük, aydınlar ve diğer emekçilerle bağlaşıklığı; Komünist Parti'nin, Marksizm-Leninizmin toplumun gelişmesinin yönetim ve yönlendirilmesinde artan rolü, sosyalist demokrasinin gelişmesi; başlıca üretim araçlarında toplumsal mülkiyetin sağlanması ve bu temelde ekonominin tüm halkın yararına planlı olarak gelişmesi, "herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre" ilkesinin gerçekleşmesi; uluslar ve halklar arasında eşitlik, dostluk; kültür devriminin gerçekleşmesi; sosyalizmin kazanımlarının iç ve dış karşı devrimci saldırılar karşısında korunması gerçekleşecektir.

Tarihsel deneyim, kapitalizmden sosyalizme geçişin, yani sosyalizmin kuruluşunun ancak bu genel yasallıkların somut koşullara ve ulusal özelliklere yaratıcılıkla uygulanabildiği durumda başarıyla gerçekleşebildiğini göstermektedir.

Sosyalizmin de iç çelişkileri vardır. Bu çelişkiler sosyalizmin gelişmesinin dinamizmini ve hareket gücünü oluşturur. Tarihsel deneyim çelişkilerin çözümünde her gecikmenin artan zorluklara yol açtığını göstermektedir. Sosyalizm, kitlelerin toplum yaşamını belirleyen kararlara etkin ve bilinçli katılımıyla, çelişkileri sürekli çözerek ilerleyecektir.

Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş Yolu

Kapitalizmden sosyalizme geçiş için sosyalist devrimin başarılması zorunludur. Bir dizi ara aşamadan oluşan sosyalist devrim süreci ile kapitalizmden sosyalizme geçilmesi, ancak işçi sınıfının ve geniş halk yığınlarının özgür isteği, bilinci, kararlı ve örgütlü gücüyle gerçekleşebilir.

Devrime demokratik yolla, yani geniş demokratik bağlaşıklık ilişkileriyle, çoğunluğun kazanılmasıyla, politik demokrasi zemininde köklü dönüşümler için mücadele yoluyla yaklaşılacaktır.

Bu süreçte emperyalizmin ve tekellerin gücü sınırlandığı, işçi sınıfı ve emekçilerin konumları güçlendiği, demokrasinin sınırları genişlediği ölçüde sosyalizme giden yol açılmış olacaktır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, devrimin bir iç savaşa dönüşmeksizin gerçekleşmesini amaçlıyor. Tarihsel deneyim emperyalizmin, militarizmin, sömürü düzenini tehlikede görünce her türlü araç ve yöntemle devrimci süreci durdurmaya çalıştığını gösteriyor. İşçi sınıfı ve emekçiler, iç ve dış gericiliği şiddete başvurmaktan alıkoyacak bir politik güçler oranını, caydırıcı güçte ezici bir çoğunluğu oluşturacak barışçı yolu kazanmak ve güvenceye almak için her çabayı göstermelidir. İşçi sınıfı ve emekçiler her durumda sert ve çetin bir mücadeleye hazır olmalıdır.

Sosyalist Türkiye

TBKP, kendisinin yeralacağı sosyalist iktidar tarafından şu demokratik ve sosyalist dönüşümlerin gerçekleştirilmesi için çalışacaktır:

Sosyalizmde insanın insan tarafından sömürülmesi, emekçilerin sırtından bir avuç tekelci ve büyük kapitalistin, büyük toprak sahibinin kâr elde etmesi engellenecek, sosyal adalet gerçekleşecektir.

Sosyalist Türkiye'de tam istihdam, herkese insanca bir ya-

şam sağlanacaktır. Halk için sosyal güvenlik sistemi kurulacaktır. Parasız eğitim ve sağlık hizmetleri, ucuz konut ve kitle ulaşımı gerçekleştirilecektir. Sosyalizmin uygulamalarının işçi sınıfının ve emekçilerin yararına olmasını sendikalar ve emekçilerin diğer özerk örgütleri denetleyecek ve yönlendirecektir.

Halkın yararına bir sosyal politika ancak dinamik ve planlı bir ekonomik gelişme temelinde yürütülebilir. Bunun için bilimsel teknolojik devrime bağlı olarak, üretici güçlerin süratle gelişmesi sağlanacaktır. Bu gelişmenin emekçilerin sosyal çıkarlarını ve doğal çevrenin korunmasını gözetmesi için gerekli önlemler alınacaktır. Sosyalist Türkiye, sanayileşmiş, tarımı modernleşmiş bir Türkiye olacaktır.

Halk yararına istikrarlı bir kalkınma için belirleyici derecede önem taşıyan üretim araçları kamulaştırılacaktır. Küçük ve orta işletmelerdeki özel girişimciliğin tüm potansiyelinden yararlanılacaktır. Köylüler, esnaf ve zanaatkârlar sosyalizmin kuruluşuna kendi girişimleriyle katılma, kooperatifleşme ve değişik işbirliği biçimleri altında kişisel çıkarlarını tüm toplumun çıkarlarıyla uyumlaştırma olanaklarına sahip bulunacaklardır. Böylece, tekelci, büyük kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin dışındaki sosyal katmanların da sosyalizm kuruluşu döneminde varlıklarını sürdürme perspektifi olacaktır.

Sosyalizmde kişisel mülkiyetin geliştirilmesi temelinde emekçilerin refahı sağlanacaktır. Sosyalist devlet yurttaşların kişisel mülkiyet ve miras hakkını koruyacaktır.

Politik iktidara gelen işçi sınıfı ve emekçiler küçük bir azınlığın eliyle uygulanan burjuvazinin sınıf egemenliğine son verecekler, toplumsal gelişmeyi kendileri belirlemeye başlayacaklardır. Sosyalist devlet gücünü halkla bütünleşmekten alan yeni nitelikte bir devlet olacaktır. Sosyalist devletin gücü daha fazla girişimcilikle, daha az bürokrasiyle, yurttaşlara daha fazla sorumluluk verilmesiyle, taban girişimlerin, bölgesel politik yaşamın, özyönetimin geliştirilmesiyle artacaktır. İşçi ve emekçilerin kapitalizm koşullarında kazanmış oldukları demokratik hak ve özgürlükler, hem sağlam bir temele hem de daha ge-

liştirilmeleri için güvenceye kavuşacaktır. Bunlara yeni hak ve özgürlükler eklenecektir.

Sosyalizmde daha az değil, daha fazla demokrasi, daha fazla özgürlük olacaktır. Sosyalist Türkiye'de insan hakları tam olarak gerçekleşecektir. Bütün bu kişisel ve kollektif hak ve özgürlükleri geri almaya, sömürü düzenini geri getirmeye yönelik karşı devrimci girişimler sosyalist yasalar gereğince önlenecek, savaşı yüceltmeye, şiddeti, ırkçılığı, şovenizmi kışkırtmaya izin verilmeyecektir.

Demokrasi, sosyalizmin canevi olacaktır. Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendirerek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizmin bütün potansiyelinin seferber edilmesi ancak azami demokrasiyle olanaklıdır. Sosyalizmin politik sistemi demokratik iktidarın güvencesi olacaktır.

Tüm anayasal partiler, sosyalizmi benimsemeseler de, demokratik kurallara saygılı olmak koşuluyla çok partili politik bir sistem çerçevesinde bütün haklarını kullanabileceklerdir. TBKP, sosyalizmi amaçlayan değişik parti ve örgütler arasında diyalog ve işbirliği içinde işçi sınıfının toplumdaki rolünü sürekli olarak artırmak için çalışacaktır.

TBKP, Türkiye'de tarihsel kökleri olan tüm politik akımların hümanizm, akılcılık, demokratizm ve yurtseverlik temellerinde çağdaş yeni bir niteliğe kavuşarak, sosyalizmin politik sisteminde yer alabilmesi için çalışacaktır.

Halkın seçilmiş temsilcilerinden oluşan parlamento, devletin en yüksek iktidar organı olacaktır. Yerel meclis ve yönetimlerin de ağırlığı artacaktır. Bütün seçilmiş halk temsilcileri, her zaman seçmenlere hesap vermekle yükümlü olacaklardır.

Sosyalist anayasa parlamentoda onaylandıktan sonra bütün yurttaşların katılacakları bir referandumla yürürlüğe girecektir.

Sosyalist Türkiye'de tam bir vicdan ve inanç özgürlüğü olacaktır. Din ve devlet işlerinin kesin ayrılmasıyla birlikte diyanet işleri devletten destek görecektir. Laik ve sosyalist devlet, dinsel özgürlüklere saygı temelinde her din ve mezhepden insanların, hiçbir dine inanmayanların kardeşçe bir arada yaşa-

dığı bir hoşgörü ortamı yaratacaktır. Karşılıklı değerlere ve vaziletlere saygı temelinde komünistlerin İslami çevrelerle diyaloğu gelişecektir.

Sosyalizmde, kültürel gelişmenin, sanatın ve bilimin özgürlüğünün önünde duran bütün engeller kaldırılacak, tüm eğitim, spor ve kültür etkinlikleri halka açılacaktır. Eğitimde fırsat eşitliği gerçekleştirilecek, herkese yeteneklerini en iyi bir şekilde geliştirme şansı tanınacaktır. Bireyin topluma özgül katkısı artacak, kişi onuru gerçek bir içeriğe kavuşacaktır. Kişiliklerini çok yönlü geliştirme olanağına kavuşacak insanların kültürel ihtiyaçları gelişecek, bu da kültür emekçilerine geniş çalışma ve yaratma ortamı hazırlayacaktır. Kültürümüz, kültür mirasımızın ve dünya kültürünün tüm zenginliğini içeren bir temelde gelişecektir. Sosyalist Türkiye'nin canlı ve zengin sanat dünyasında, halkın yaşamıyla bağlı olan sanat da layık olduğu yeri alacaktır. Toplumun yenilenmesinde aydınlar ve sanatçıların hiçbir zaman olmadığı kadar önemli bir işlevi olacaktır. Karşılıklı dostça yardımlaşmaya dayanan, işçiye, emekçi insana gelecek için güven veren, onu her anlamda kendi yazgısının yaratıcısı durumuna yükselten yeni bir yaşam tarzı oluşacaktır.

Sosyalist Türkiye'de ulusal hak eşitliği yaşama geçecek, her alandaki ulusal eşitsizliğin fiilen de ortadan kalkması için toplumun demokratikleşmesi derinleştirilecektir. Sosyalist Türkiye'de eğer daha önce gerçekleşmemiş ise Kürt halkı kendi kaderini tayin hakkına kavuşacaktır. Kürt halkı kendi özgür iradesi ile, birlikte yaşamadan yana olursa, çok yönlü ulusal gelişmesi sağlanacak, iki ulusun gönüllülük, eşitlik ve kardeşçe işbirliği temelinde yakınlaşma ve kaynaşması hızlanacaktır. Ulusal azınlıklar da bu sürece eşit haklı olarak katılacaklardır.

Sosyalizmde kadınların hak eşitliği fiilen gerçekleştirilecektir. Kadınlara eşit çalışma, eğitim, toplumda rollerini artırma ve yükselme olanakları açılacaktır. Kadınların işyeri ve ailede omuzlamak zorunda kaldıkları çifte yükün altında ezilmelerini önleyecek, analığı çalışmayla ve toplum yaşamına etkin katı-

lımla birleştirme olanağı sağlayacak, her alanda cins ayrımcılığını ortadan kaldıracak sosyal ve kültürel koşullar yaratılacaktır. Kadınların özgürleşmesi için toplumsal ilişkilerin çok yönlü demokratikleşmesi, yeni bir anlayışın yeni bir kültürün oluşması gerçekleştirilecektir.

Sosyalizmde kadınların kişiliklerini geliştirme olanağı bulabilmesi için özgür bir aile yapısı geliştirilecek ve kapsamlı önlemlerle desteklenecektir. Özgür bir aile yapısının sağlamlaştırılması, genç kuşakların her bakımdan sağlıklı yetiştirilmesinin, sosyalist toplumda huzur ve istikrarın korunmasının bir güvencesi olacaktır.

Sosyalist Türkiye, ulusal egemenliğini, bağımsızlığını güçlendiren bir dış politika izleyecek, hiçbir askersel paktın üyesi olmayacak, NATO ve Varşova Paktı'nın karşılıklı dağıtılmasını isteyecektir. Sosyalist Türkiye ulusal güvenliğini sağlamaya yönelik, etkili bir savunma gücüne sahip olacaktır. Barışı koruma, nükleer silahsızlanma, yerel çatışmaların barışçı yöntemlerle çözümlenmesi doğrultusunda etkin ve yapıcı bir diyalog yürütecektir. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere bütün dünya ülkeleriyle eşit haklı ilişkiler geliştirecek, enternasyonalist dayanışmayı güçlendirecektir.

Genel insanlık sorunlarının çözümü için sosyalist Türkiye daha fazla katkı yapabilir bir konuma gelecektir. Barışın ve uluslararası işbirliğinin egemen olduğu bir dünya için mücadelede daha saygın bir yere sahip olacaktır.

Türkiye'nin sosyalizme ihtiyacı vardır, çünkü sosyalizmde herşey insan için, insanın mutluluğu içindir.

Sosyalizmin gelişme sürecinin ileri evrelerinde, sınıf farklarının kalkacağı komünist toplumda, üretilen toplumsal zenginlikten "herkesin ihtiyacına göre" payını alabileceği, özgür insanların özgür dünyasını yaratmanın koşulları oluşmaya başlayacaktır.

KOMÜNİST PARTİSİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi işçi sınıfının devrimci politik örgütüdür. Tarihsel deneyim, işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesinin bugünkü ve gelecekteki amaçlarına varabilmesinde komünist partinin vazgeçilmez rolü olduğunu kanıtlamıştır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin varlığı, karakteri, özellikleri ve yaşam normları işçi sınıfının tarihsel misyonundan kaynaklanır.

İşçi sınıfının tarihsel misyonu, günümüzde kazandığı yeni niteliğiyle, devrimci bir süreç içinde sosyalizmi ve komünizmi kurmak, insanın insan tarafında sömürülmesine son vermek, ama aynı zamanda tüm insanlığı, uygarlığı ve gezegenimizi nükleer ya da ekolojik bir felaketle yok olmaktan kurtarmak, toplumsal gelişmenin, barışın egemen olduğu bir dünyada gerçekleşmesini sağlamaktır.

Komünist partisinin temel görevi işçi sınıfının toplumsal yaşamdaki rolünü sürekli artırmaktır. TBKP, komünistlerin bu temel görevinin günümüzdeki anlamını belirlerken, işçi sınıfının sınıf çıkarlarının ancak toplumsal gelişmenin genel çıkarlarıyla, genel insani çıkarlarla uyum içinde gerçekleşebileceği gerçeğinden hareket ediyor. En başta işçi sınıfına, onun içinde modern sanayi işçilerine ve yeni teknolojiyle çalışan kesimlere yönelen TBKP, aydınlar, kadınlar ve halkın her kesimi arasında örgütlenmeye özel önem veriyor. TBKP, toplumun ezici çoğunluğunu barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine kazanmaya çalışıyor.

Ülkemizin uzak ve yakın tarihi, komünist hareketinin baskı ve zorbalıkla durdurulamayacağının sayısız kanıtlarıyla doludur.

Kurucu önderimiz Mustafa Suphi'den bu yana nice yoldaşımız işkence merkezlerinden, zindandan geçti, sınıf mücadelesinde şehit düştü. TBKP, TKP ve TİP'in devrimci geleneklerinin, mücadele deneyiminin, politik kültürünün günümüzdeki taşıyıcısıdır.

TBKP PROGRAMI

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, halkımızın yüzyıllar boyunca verdiği özgürlük ve ilerleme mücadelesinin, Ulusal Kurtuluş Savaşının anti-emperyalist geleneklerinin, işçi sınıfının ve öteki ilerleme güçlerinin barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadelesinin, her iki partinin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde iç ve dış gericiliğin her türlü saldırısına boyun eğmeden emekçilerin yaşam çıkarları için yürüttüğü çetin mücadelenin mirasçısıdır.

TBKP'nin ortak mücadele tarihinde başarıların yanısıra yanılgı ve gerilemeler de yer alıyor. Sekter eğilimler, bölünmeler zaman, zaman komünist harekette ciddi zayıflıklara yol açmıştır.

70'li yıllarda TİP ve TKP'nin işçi sınıfının iki ayrı devrimci partisi olarak gelişmeleri ve etkinlik gösterdikleri halde aralarındaki birlik sorununu çözemeyişleri demokrasi mücadelesini zayıflatan bir etken olmuştur. Böylece dünya işçi sınıfı tarihinden çıkarılan ders, ülkemiz örneğinde bir kez daha doğrulanmıştır. İşçi sınıfının partileri arasındaki ayrılıktan, yalnızca, halkımızın düşmanları yarar sağlar. Birliğin alternatifi yoktur.

Tüm militan ve liderleriyle bir bütün olarak sahip çıkılabildiği ölçüde, komünistlerin ortak tarihinin zengin deneyiminden yararlanmak olanaklıdır.

Ulusal bağımsızlığın kazanılması, barışın ve ulusal egemenliğin korunması, ilerlemenin, demokratik ve sosyal hakların sağlanması doğrultusunda elde edilen deneyim ve kazanımlarında, Türkiye'de Marksizm-Leninizm ve enternasyonalizm fikirlerinin yayılmasında TKP ve TİP üyelerinin önemli katkıları olmuştur.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, başta Nazım Hikmet olmak üzere ulusal kültürümüzü zenginleştiren komünist ve ilerici kültür ve sanat emekçilerinin geçmişte ve günümüzde ülkemizin yaşamında oynadığı rolden onur duyuyor. Halkımızın mücadelesiyle elde edilmiş, çalışan insanlarımızın onurlandığı her kazanım ve üründen komünistler de onur duyuyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bundan böyle de komünist hareketin mücadele geleneğini, artan bir kararlılıkla sürdürecek ve geliştirecektir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi yasal olarak çalışma amacını kararlılıkla izleyecektir. Komünist hareketin örgütsel yaşamını illegal bir biçimde sürdürmesi hiçbir zaman komünistlerin öznel tercihlerinin bir sonucu olmamıştır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi kendisini öteki demokratik ve sol partilerden ayrıcalıklı görmez, ayrıcalıklı bir konum elde etmeye çalışmaz. Komünist partisi barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesine kendi özgün katkısını yapar. TBKP, bu mücadelenin sorumluluğu gereğince gücünü geliştirir ve yol gösterici görevini yerine getirir.

Her durumda işçi sınıfının, emekçilerin yaşamsal çıkarlarını savunmak, kapitalizmin devrimci yoldan aşılması ve sosyalizmin kurulması amacına sahip olmak, Marksizm-Leninizm teorisi ışığında politika yapabilmek, örgüt yaşamını kurabilmek, kitlelere önderlik edebilmek ve dünya komünist hareketi içinde yer almak gibi en temel ayırdedici özellikler, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin özgün kimliğini belirliyor. Demokrasi her alanda, her koşulda, her dönemde komünistler için vazgeçilmez bir değerdir. Komünistler her zaman ilerleme güçlerini birleştirici bir rol oynayabilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin sosyalizm anlayışı, bugünden işçi sınıfının ileri kesimlerinden başlayarak, toplumsal ilerleme güçlerine benimsetilebilir. Parti, bilimsel sosyalizm fikirlerinin yayılmasını, sosyalist ülkelerin gerçekçi bir temelde tanıtılmasını ve ülkemizde kurulacak sosyalizmin özgül çizgileriyle anlatılmasını, sosyalizmi benimsetmenin temel içeriği olarak belirliyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi politikasını Marks, Engels, Lenin'in bilimsel teorisine dayandırıyor. Yaratıcı Marksizm ve diyalektik yöntem anti-komünizm ile mücadelede, barışı korumak, demokrasiyi kazanmak için önümüzdeki politik görevleri kavratabilmekte, sosyalizm perspektifini dikkat merkezinde tutabilmekte en etkili araçtır. En zor ve karmaşık koşullarda bile komünistlerin sarsılmaz tarihsel iyimserliği bu devrimci teori ve yöntemin sağlam temellerine dayanır.

Marksizm-Leninizm kapalı bir sistem ya da genel ilkeler toplamı değil, toplumsal pratik ile bağlı olarak sürekli ve her yönüyle gelişen, geliştirilmesi gereken bir teoridir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Marks, Engels ve Lenin'in teorisini ülkemizin mücadele koşullarına, ulusal özelliklerine bağlayarak öğrenmek, öğretmek ve geliştirmekle görevlidir.

Teorinin gelişmesi, dünya komünist ve işçi partilerinin, özellikle en zengin tarihsel deneyime sahip olan SBKP'nin, anti-emperyalist yığın hareketlerinin, barış hareketinin deneyimleri, doğa ve toplum bilimlerinin vardıkları sonuçlar genelleştirilerek sağlanmalıdır. TBKP gerçek üzerinde hiçbir partinin tekeli olmadığı görüşündedir.

TBKP Marksizm-Leninizmin toplumsal pratiğin sınavından geçmiş ilkelerini ve eskimiş ve geçersiz sayan görüşleri de, Marks, Engels ve Lenin'in fikirlerini donmuş bir kalıp olarak ele alan yaklaşımları da reddeder. Parti, Marksist teorinin gelişmesinde süreklilik ve yenilenmenin iç içe geçtiğini, Marksizmin toplumsal pratiğin yarattığı deneyim zenginliğine, geçmişin kültür mirasında ve günümüzün insan düşüncesinde değerli herşeye açık olduğunu vurgular.

Parti içi eğitim ve yaratıcı bir teorik çalışma, özellikle iki partinin birleştiği, yeni yaklaşımlar ve yeni bir kimlik geliştirdiği koşullarda merkezi bir öneme sahiptir.

TBKP'nin ideolojik mücadelesini günümüzde emperyalizmin en saldırgan güçlerinin ve işbirlikçilerinin savaş ve şiddet ideolojilerine karşı yöneltmek zorunludur. Bu durum, Marksizm-Leninizm'le tüm öteki ideolojik akımlar arasındaki farkları gözden kaçırmaksızın savaş ve şiddet ideolojilerine karşı onlarla ortak fikir temelleri geliştirmek gibi zor bir görevi gündeme getiriyor.

Parti politikası bilimsel, ahlaki ve kültürel niteliğe sahip olmalı, partinin mücadele deneyimi ve kitlelerle kurulan canlı bağlar temelinde sürekli geliştirilmelidir.

TBKP'nin tüm çalışması kitlelerle bağların güçlendirilmesine yönelik olmalıdır. Partinin ideolojik çalışması, herşeyden ön-

ce kitlesel politik çalışmayı iyileştirmeyi amaçlamalıdır. Parti, farklı katmanlardan, farklı politik ve idolojik konumlardan insanlara kendi deneyimleri temelinde politikasının doğruluğunu gösterebilmelidir. Bunun için kitlelerden öğrenmesini de bilmek gerekir.

Parti politik hedeflerinin kitleler içinde yaygınlaştırılmasını, işçi sınıfı ve emekçilerin kendi ortak çıkarlarının en iyi bilincine varabilecekleri pratik eylemleri desteklemekle, bu eylemleri güçlendirmekle birleştirmelidir. Her düzeydeki parti örgütü, herşeyden önce politik bir organ olarak, bu görevleri gerçekleştirebilecek duruma gelmeli, gerekli inisiyatife sahip olmalı, kitlelere politik önderlik etme niteliklerini yükseltmelidir.

Parti örgütlerinin, parti politikası doğrultusunda hareket edebilme, diyalog ve işbirliği kurabilme, politik inisiyatif alabilme yeteneğini, eylem dinamizmini, kitleleri seferber edebilme gücünü planlı olarak geliştirmek, politik yönetim faaliyetinin en önemli görevleri arasındadır. Komünistler emperyalizmin ve iç gericiliğin çok yönlü yıkıcı saldırılarına karşı uyanıklığı elden bırakmayacaklardır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin örgütsel yapısı ve etkinliğinin ilkeleri (demokratik merkeziyetçilik), komünistlerin Marksist-Leninist dünya görüşü ve ortak politik amaçlarıyla belirlenir.

Ülkede demokrasi için mücadele veren Türkiye Birleşik Komünist Partisi, kendi iç yaşamının da demokratik bir temelde geliştirilmesine önem veriyor. TBKP, parti içi demokrasinin illegal koşullarda dahi yalnız işletilmekle kalmayıp planlı olarak genişletilmesini politik görevleri başarmanın vazgeçilmez koşulu olarak görüyor.

Her üyenin, Parti'nin politikasının belirlemesine katkıda bulunması hem hakkı hem görevidir. Ancak bu gerçekleştirilirse, soyut ilkelere değil, partinin somut politikasına yandaş kazanma anlayışı yaşama geçebilir.

Partinin düşünce birliği, Marksist teori temelinde çeşitlilik içinde birliktir. Partinin kollektif zekasına her zamankinden fazla

ihtiyaç vardır. Yukarıdan aşağı ve aşağıdan yukarıya bilgi akışı düzenli işlemelidir. Zorunlu gizlilik dışında açıklık ilkesini gerçekleştirmek esas alınmalıdır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin politik iradesini oluşturma ve bütünleştirmeye yönelik olarak parti içi tartışmalar özgürce ve düzenli bir şekilde örgütlenmelidir. Her düzeyde yönetimler, yöneticiler tartışmaya katılmalıdır. Bu yöntem, hem tartışmalı ve açık sorunlar için, hem de önemli politik kararların eşiğinde özellikle uygulanmalıdır. Yanlışları düzeltmenin en sağlıklı yolu da farklı görüşlerin özgürce tartışılmasıdır. Parti yayınlarında bu kapsamda tartışma olanakları yaratılmalı, değişik görüşlerin yansıtılmasına büyük özen gösterilmelidir. Eleştiri üslubu açık ve kesin, ama kırıcı değil, yoldaşça olmalıdır.

Fraksiyonların, yani parti disiplininden farklı bir davranış disiplinine sahip olan grupların oluşturulması, hem parti içi demokrasiye, hem de partinin hareket birliğine zarar verir. Parti içi demokrasinin güçlenmesi, fraksiyonların oluşmasını önler. Disiplin mutlak surette bilinçli disiplin olarak geliştirilmelidir. Kollektif yönetim ve davranış, kişisel sorumlulukla bağlanmalıdır. Yoldaşça güven, karşılıklı yardımlaşma, eleştiri ve özeleştiri, açıklık, devrimci uyanıklık, komünist ahlak ilkeleri parti yaşamını belirlemelidir.

Parti yaşamı en başta temel örgütlerin yaşamıdır. Temel örgütler, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni kitlelerle bağlayan halkalardır. Temel örgütler, parti içinde daha fazla söz sahibi olmalı, kitlelerin mücadelesini politik olarak yönetebilecek şekilde güçlendirilmeli, mücadele deneyimleri üst yönetimlerce sürekli genelleştirilmelidir.

Kadrolarda, sağlam, inançlı bir öz ile yeniliğe açık, yaratıcı, esnek düşünme ve davranma yeteneklerini birleştirebilen bir kişiliği geliştirmek amaçlanmalıdır. Kendi başına davranabilme, girişimcilik, sorumluluk üstlenme özelliklerinin gelişmesi teşvik edilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi halkın ayrılmız bir parçası, yurtsever gücüdür. Parti, halkın çıkarları için, barışı korumak

ve demokrasiyi kazanmak için, ulusal bağımsızlık ve egemenliği güçlendirmek için, sosyalist bir Türkiye için mücadele eden ulusal bir güçtür. TBKP, Türk ve Kürt devrimcilerinin partisidir. Türk ve Kürt uluslarının çıkarlarının aktif savunucusudur. Parti emekçilere ulusların eşit haklılığı, halkların kardeşliği ve enternasyonalist dayanışması anlayışını benimsetmekle görevlidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, aynı zamanda, dünya devrimci hareketinin ayrılmaz bir parçasıdır. TBKP, dünya işçi sınıfı, devrimci güçlerinin ortak çıkar ve ülkülerinin, uluslararası dayanışmasının ifadesi olan proletarya enternasyonalizminin savunucusudur. Dünya komünist hareketi, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesinin en önemli gücüdür. Dünya komünist hareketinin birliği günümüzde çeşitliliği içeren birliktir. Bu, partilerin bağımsızlığı, eşit haklılığı, birbirlerinin iç işlerine karışmazlığı temelinde, sınıfsal dayanışma ve ortak amaçlar uğruna eylem birliğidir. Bu temelde TBKP, birliğe katkıda bulunmak için çalışır.

Günümüzde enternasyonalist dayanışmanın kapsamı genişlemiştir. TBKP yalnız devrimci güçler arasında değil, barış ve demokrasiden yana tüm güçler arasında enternasyonalist dayanışmayı, diyalog ve işbirliğini geliştirecektir.

* * *

Ülkenin önünde duran sorunların çözümünde işçi sınıfının üzerine düşen katkıyı yapması ve politik yaşamda layık olduğu ağırlığa sahip olması, önemli ölçüde güçlü bir komünist partisinin varlığına bağlı kalacaktır. Önümüzdeki temel görevlerden birisi TBKP'nin legaliteyi kazanması ve demokratik bir kitle partisi durumuna gelmesidir. Ülkenin bugünü ve yarını için doğru görüşler ileri sürmesine, toplumda rolünün artmasına ve bu role uygun beklentilere yanıt getirmesine TBKP'nin bu programı ve politikası temel olacaktır.

Günümüzde, gerek eylem dinamizmi gerekse fikir gücünü harekete geçirme potansiyeli bakımından ciddi sınavlardan ge-

çecek olan parti, örgütsel olarak yeterince sağlam ve ideolojik, politik, kültürel olarak yeterince etkileyici olabilmeli; genel demokratik hareketlerde en geniş güçlerin birlikteliğini yaratmayı başarırken devrimci kimliğini de nitelikle ortaya koyabilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin çağdaş kimliği, işçi sınıfının devrimci partisi, barışın ve demokratizmin partisi, yurseverlik ve enternasyonalizmin, aklın, hümanizmin ve sosyalizmin partisi olmasında ifadesini bulmaktadır, her zaman da bulacaktır.

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI (ALTERNATİF PROGRAM)

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI (ALTERNATİF PROGRAM)

Barışçı, egemen, onurlu, demokratik, kalkınmaya yönelen bir Türkiye için, halkımızın yaşamsal sorunlarının çözülmeye başlaması için, ülkemizin ve halkımızın bugünkü durumdan çıkış yolunu gösterecek demokratik bir alternatif politikaya, bugünkü rejimin yerini alacak demokratik bir rejime ihtiyacı vardır.

TBKP, Barış ve Demokratik Yenilenme Programı ile böyle bir politikanın, böyle bir rejimin ana hatlarını ortaya koyuyor, gerçekçi hedefler gösteriyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, emekçilerin derin sosyal sorunlarına, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri getirme programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, yeni bir ekonomik politikayla kalkınma yoluna girmek programıdır. Kalkınma, toplumun ezici çoğunluğunu temsil eden güçlerin onayladığı, ama gerçekleşememesinin en büyük acısını emekçilerin çektiği bir hedeftir. Ancak ekonominin ulusal temellerini güçlendirmek, sanayileşmek, modernleşmek ve üretimi artırmak yoluyla emekçilere ulusal gelirden daha büyük bir pay sağlamak ve halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyini adım adım yükseltmek olanaklıdır. Halkın refahının ekonomik koşulu hızla kalkınmaktır. Yeni ekonomik politikayı yeni bir sosyal politika ile bütünleştirmeden, emekçilerin alım gücünün sürekli düşmesine karşı önlemler alınmadan kalkınma yoluna girilmiş olamaz.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı halkın özgür iradesiyle demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın, demokratik yığın ör-

gütlerinin aktif katılımına dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır. Bu program Kürt ulusal sorununa demokratik, adil ve barışçı bir çözüm getirme programıdır. Demokrasinin kazanılması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal egemenliği güçlendirme, tüm devletlerle eşit haklı, dostluk ve işbirliği ilişkileri kurma programıdır. Bu, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin dış politik koşullarını yaratma programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, dünya barışının korunmasına, genel insanlık sorunlarının çözülmesine katkı programıdır. Bu amaç, dolaysız biçimde herkesin, bütün yurttaşların çıkarlarıyla bağlıdır. Nükleer silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma için gösterilecek her çaba ve kazanım, dünyada yeni bir ekonomik düzen, ülkemizde kalkınma ve halkın refahını yükseltme için daha geniş kaynaklara sahip olmak demektir. Dünya barışının korunması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün ve ekonomik gelişmenin mutlak önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal kültürü koruma, demokratizm, yurtseverlik ve hümanizm temellerinde geliştirme programıdır. TBKP, içinde bulunduğumuz aşamada bu programı yaşama geçirmek için mücadele edecek, onun hedefleri için her mücadele ve girişimi destekleyecektir.

Demokratik Bir Rejim İçin

Parlamento politik sistemin en üst organı olmalıdır

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak halkın iradesini özgürce ortaya koyabilmesiyle olanaklıdır. Bunun için:

• Komünist Partisi ve Kürt ulusal hareketini oluşturan partiler, tüm yasaklı politik örgütlenmeler yasallaşmalı, serbestçe

faaliyet gösterebilmeli, 141, 142, 163 ve tüm antidemokratik maddeler kaldırılmalı, gerçekten çok partili bir rejim kurulmalıdır.

• Siyasi partilerin örgütlenme ve diğer çalışmalarını özgürce, hiçbir devlet karışması olmadan yürütebilmesi için siyasi partiler yasası demokratikleştirilmelidir.

• Bütün partilerin eşit haklılığını güvence altına alacak, nispi temsil sistemine dayalı ve partilere istediklerinde seçim koalisyonları kurma olanağı verecek demokratik bir seçim yasası yapılmalıdır.

• Yerel yönetimler merkezi idarenin vesayetinden kurtarılmalı, yetkileri artırılmalı, mali ve idari özerkliğe kavuşturulmalı, yerel yönetimlerde daha geniş bir temsil sağlanmalıdır.

• Sendikalar, kooperatifler ve öteki örgütler, meslek odaları ve üniversiteler belli kurumlaşmış biçimlerde parlamento çalışmalarına katkıda bulunabilmeli, benzer yöntemler yerel yönetimler düzeyinde de uygulanmalıdır.

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak hiçbir devlet organı ve kurumunun parlamento üzerinde olmaması ve onun denetimi dışında kalmaması ile, ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son verilmesi ile, devlet kurumları içinde darbeci odakların yuvalanmasına izin verilmemesi ile olanaklıdır. Bunun için:

• Cumhurbaşkanına temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalıdır.

• Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır.

• Genel Kurmay Başkanlığı Savunma Bakanlığına bağlanmalıdır.

• Silahlı kuvvetlerin demokratik rejime karşı kullanılmasını önleyecek, onu yurt savunmasıyla görevli kılacak, demokratik rejime ve halkın seçtiği parlamentoya bağlı kalmasını sağlayacak, iç yapısını demokratikleştirecek bir reform yapılmalıdır.

• Milli İstihbarat Teşkilatı ve polis örgütü, tüm devlet kurum ve organları ve devlet işletmeleri parlamentonun açık denetimine tabi olmalıdır.

• Silahlı kuvvetlerin ve polis örgütünün demokratik halk hareketlerine karşı kullanılmasına yol açan yasal düzenlemeler kaldırılmalı, sıkıyönetim ve olağanüstü hal yasaları demokratikleşme amacına bağlı yeniden düzenlenmelidir.

• Ordu ve öteki devlet kurumları Amerikancı, faşist, demokrasi düşmanı kadrolardan arındırılmalı, yabancı gizli servislerin devlet kurumlarına sızması önlenmelidir.

İnsan hakları eksiksiz sağlanmalı, halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli, politik sisteme katılabilmelidir

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için yurttaşlar kendilerini özgür hissetmeli, insan hakları, temel özgürlükler tam olarak yürürlükte olmalıdır. Bunun için:

• Kişi ve konut dokunulmazlığı, düşünce, örgütlenme özgürlüğü, bilgilenme özgürlüğü, vicdan ve din özgürlüğü, kadınların eşit haklılığı, sosyal haklar eksiksiz sağlanmalıdır.

• Kürt halkı üzerindeki her türlü baskı ve teröre son verilmeli. Kürt ulusunun varlığı tanınmalı ve Kürt sorunu adil, demokratik, barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır.

• Tarihte Ermeni halkına karşı işlenen toplu cinayetler kınanmalı, bütün ulusal azınlıkların hak eşitliği sağlanmalıdır.

• Yargı bağımsızlığı ve savunma hakkı güvence altına alınmalı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, yurttaşlar hiçbir nedenle işkence ve kötü muameleye hedef olmamalı, gözaltı süresi her durumda 24 saate indirilmeli, savunma suçlamayla birlikte başlamalı, adli polis örgütü kurulmalıdır.

• Basın özgürlüğü tam olmalı, TRT özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalı, üniversite özerk ve özgür olmalıdır.

• Sendikal haklar, grev ve toplu sözleşme, miting ve toplantı özgürlükleri eksiksiz sağlanmalıdır. Devlet çalışanları politik ve sendikal haklara kavuşmalı, işçi-memur ayırımına son verilmelidir.

• İşçi sendikaları, kooperatif ve birlikler, esnaf ve zanaat-

kâr örgütleri, gençlik ve kadın örgütleri, aydın kuruluşları, çeşitli girişimler, dernekler, mimar, mühendis, tabip, eczacı odaları, barolar ve öteki meslek kuruluşlarının faaliyetlerine hiçbir antidemokratik karışma olmamalıdır. Ziraat, sanayi ve ticaret odaları demokratikleşmeli, üyelerin iradesinin yönetimlere tam yansıması sağlanmalıdır. Bütün bu kuruluşlar idarenin hiçbir karışımı olmadan, üyelerinin ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her alandaki ve her düzeydeki politikalarına etkide bulunabilen özgür ve özerk kuruluşlar durumuna gelmelidir.

• Emekçilerin, işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi istemlerine yanıt verecek önlemler alınmalıdır. Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulmasını sağlayacak katılımcı yapılar oluşturulmalıdır.

• Subay, astsubay ve erler de bütün yurttaşlar gibi temel hak ve özgürlüklere sahip olmalı, emir-komuta zinciri ordu mensuplarının ülkenin durumu ve geleceği konusunda özgürce görüş geliştirebilmesine engel olmamalı, subay ve astsubayların değişik düzeylerde kendi özgür iradeleriyle politik yaşama katılmasının olanakları yaratılmalıdır. Bu, ordunun halkla yakınlaşması ve yurt savunması görevini daha iyi yerine getirmesi için gereklidir.

Demokratik bir anayasa yaşama geçmelidir

1982 Anayasası kaldırılmalı, bütün halkın, demokratik parti ve yığın örgütlerinin katılımıyla, parlamentoda yeni, demokratik bir anayasa yapılmalı, bu anayasa özgür koşullarda yapılacak bir referandumla yürürlüğe girmelidir.

Yeni Anayasal hukuk düzeni, dil, din, milliyet, cinsiyet, yaş, politik düşünce, inanç ve sosyal köken ayrımı yapılmaksızın bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı katılımcı çoğulcu bir demokratik rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini kurallara bağlamalıdır. Uluslararası sözleşmelerde ve BM belgelerinde suç sayılan savaş,

faşizm, terörizm, ulusal ve dinsel nefret ve düşmanlık yanlısı faaliyetlere izin verilmemelidir.

Askeri darbe sonrası antidemokratik uygulamalar bütün sonuçlarıyla kaldırılmalıdır

Demokrasiye yönelen zorbaca bir saldırı olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ve sonraki antidemokratik uygulamaların bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması, demokratik bir rejimi yerleştirmek ve korumak için vazgeçilmez bir görevdir. Bunun için:

- Tüm politik tutukluları içeren bir genel af çıkarılmalı, politik hakları ya da yurttaşlık hakları ellerinden alınmış yurttaşların bu hakları geri verilmeli, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönebilmeleri sağlanmalı, politik nedenlerden dolayı görevlerine son verilen yurttaşlara görevlerine geri dönme hakkı tanınmalıdır.
- 1980 öncesi bilinçli olarak yaratılan terör ortamının ve buna dayanılarak gerçekleştirilen askeri darbenin sorumlularından ve işkencecilerden hesap sorulmalıdır.

Ulusal Ekonominin Korunabilmesi, Kalkınma ve Modernleşme Yoluna Koyulabilmek İçin

Ulusal çıkarlara yönelik kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek, dışa bağımlı gelişme anlayışının terkedilmesi, uluslarötesi tekellerin, yerli tekellerin, mali spekülatörlerin bu amaçlara ulaşılmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi ve ekonominin tüm üretim potansiyellerinin harekete geçirilmesi ile olanaklıdır. Aynı zamanda bilimsel-teknik devrimin uygulanmasında öncelikler saptanması, yeni teknoloji üretimine yönelik önlemler alınması yaşamsal bir öneme sahiptir. Devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmaları, sanayi ve tarım üretimi teknolojik bakımdan yenilenmeli ve uluslararası işbölümünden yararlanma ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmeli, iç pazar geliştirilmelidir.

Dış ekonomik ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir.

• Dış borç sorununu hafifletebilmek ve uluslararasi mali ilişkilerimizin bunalıma girmesini önlemek için, dış borç ödemeleri yeni bir plana bağlanmalı, ödemeler daha uzun bir süreye yayılmalı, yıllık taksitler ihracat gelirinin düşük bir yüzdesiyle sınırlı tutulmalı, dış borçların sürekli artmasına olanak vermeyecek, iç birikimi artıracak, dış kredi hacmini ödeme gücüyle ilişkilendirecek bir politika izlenmelidir.

• Dış ekonomik ilişkilerin ulusal çıkarlara göre düzenlenmesi için döviz kaynaklarının birikmesine ve ekonomik kullanımına yardımcı olacak bir politika uygulanmalı, ithalat ve ihracat rejimi kalkınma hedeflerine uygun bir biçimde yeniden düzenlenmeli, ülke dışına sermaye kaçışı engellenmeli, yabancı sermaye girişi sanayileşme ve ileri teknoloji edinme ihtiyaçlarımıza göre yönlendirilmelidir. Yabancı banka ve mali kuruluşlar devlet denetiminde ülke ekonomisine katkıda bulunacak etkinliklere yöneltilmelidir.

• Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Örgütü (OECD) gibi kuruluşlarla ilişkiler ulusal çıkarlar temelinde yeniden düzenlenmelidir.

Kamu sektörü verimli kılınmalı, yatırımlar sanayileşmeye yöneltilmelidir

• Ekonomimizde büyük ağırlığa sahip olan kamu sektörünün olanaklarının ulusal çıkarlar doğrultusunda değerlendirilmesi, demokratik bir kalkınmaya yönelmenin başlıca aracı olacaktır. Bu amaçla kamu sektörünün, sanayi, madencilik, enerji, ulaşım, turizm, tarım, iç ve dış ticaret, bankacılık ve öteki hizmet sektörlerindeki işletme ve iştirakleri korunmalı ve modernleştirilmelidir.

• Yatırımlar sanayileşmeye öncelik verecek ve tüm sektörlerde dengeli bir büyüme sağlayacak şekilde artırılmalıdır. Öte

yandan toplam ulusal yatırımların ve ekonomik faaliyetin en büyük verimlilikle gerçekleşmesi için, kamu sektörü şirketlerle, kooperatiflerle, tüm tasarruf sahipleriyle ekonominin bütün sektörlerinde plan hedefleri ile uyum içinde çeşitli türden yeni ortaklıklara girmelidir.

• Bir bütün olarak devletin ekonomiyi yönlendirme mekanizmaları şu hedeflere yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir:

* Ekonominin bilimsel-teknik temelinin çağdaş ihtiyaçlara yanıt verecek hızla güçlendirilmesi, ileri teknolojilerin kullanılması;

* Sanayide ve tarımda üretimin modernleştirilmesi ve verimliliğin artırılması;

* Sektörler arası bağlantıların rasyonelleşmesi.

• Bütün bu önlemlerin başarılı sonuç verebilmesi için, kamu sektörünün faaliyeti parlamentonun onayından geçecek beş yıllık planlara göre gerçekleşmeli, devlet bütçesi ve öteki resmi fonlar parlamentonun tam denetiminde olmalı ve devlet ekonomik sektörünün ve devletin ekonomiyi yönlendirme faaliyetinin demokratikleştirilmesi, demokratik kontrolünün sağlanması için uygun önlemler alınmalıdır. Bununla bağlı olarak kamu çalışanlarının ve onların sendikalarının kamu sektörünün yönetimine katılması sağlanmalıdır.

• Ulusal ekonomiye, teknolojinin yenilenmesine, üretimin modernleşmesine katkıda bulunan şirketler desteklenmelidir.

• Özel sektörün, küçük üreticiler, esnaf ve zanaatkârların ve bütün bu kesimlerin birlik ve kooperatifleri üretici potansiyellerini hem kendi çıkarları, hem de ülke ekonomisinin çıkarları doğrultusunda değerlendirebilmelidir.

Toprak ve tarım reformu yapılmalı, kooperatifleşme desteklenmelidir

Cumhuriyet tarihi boyunca bir türlü gerçekleştirilemeyen toprak reformunu başarıyla gerçekleştirmek, kalkınmaya yönelmenin vazgeçilmez önkoşullarından biridir. Günümüzde top-

rak reformu genel bir tarım reformu içinde ve köyün kalkınmasının öteki sorunlarıyla birlikte ele alınarak başarıyla gerçekleştirilebilir. Büyük özel toprak mülkiyetine ve tefecilik, köy sahipliği, marabacılık, angarya gibi geri ilişkilere son verilmesi; topraksız ve az topraklı köylünün olanaklı olduğu ölçüde topraklandırılması; tarımsal üretimin modernleşmesi, çeşitlenmesi ve artırılması; sanayileşme ile tarımsal gelişmenin uyumunun sağlanması, birbirine destek olması; köylünün üretici faaliyetinin desteklenmesi; başta üretim, tüketim ve kredi kooperatifleri olmak üzere kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesi; devlet çiftliklerinin ve iştiraklerinin artırılması, coğrafi bölgeler arasındaki oransızlıkların azalması; köylünün ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması ve politik yaşama demokratik katılımın sağlanması amacıyla bölgesel özellikleri dikkate alan demokratik bir toprak ve tarım reformunu da içeren, köyün ve köylünün kalkındırılması programı hazırlanmalı ve yaşama geçirilmelidir.

Ulaşım sistemi çağdaşlaştırılmalıdır.

Ulaşım sistemi çağdaşlaştırılmalı, trafik sorunu nedeniyle işe gidiş gelişte harcanan süreler kitle ulaşım araçların yaygınlaştırılmasına öncelik tanınmasıyla kısaltılmalıdır.

Petrole dayalı, dolayısıyla dışa bağımlı ve pahalı ulaşım politikası terkedilmeli, demiryolu ve demiryolu taşımacılığı geliştirilmelidir.

Ekonomik gelişme ve sosyal politikalar için kaynak yaratılmalıdır.

• Ekonominin militaristleşmesinin önlenmesi için, "savunma sanayi fonu" sivil amaçlar için kullanılmalı, yabancı tekellerin ve özel sermayenin askeri üretim yapmasına izin verilmemesi, bu yönde yapılmış anlaşmalar ve verilmiş izinler iptal edilmelidir.

• Uluslarötesi tekellerin ve yerli tekellerin, mali spekülatörlerin, asalak, vurguncu faaliyetlerine son verilmelidir. Dış ticaret tekeli haline gelmiş olan ayrıcalıklı dış ticaret şirketleri yerine tek bir devlet dış ticaret şirketi kurulmalı, kendi ürettiği malı ihraç eden şirketler ise desteklenmelidir. Dış ticaret şirketi tüm yerli ve karma şirketlerin ihracatını eşitlik ilkesi temelinde düzenlemeli ve teşvik etmelidir.

• Mali fonların ülke kalkınmasına yönlendirilmesi ve adil dağılımını sağlayabilmek için, bütün özel bankaların yüzde 51 hisseleri bedel ödenerek kamulaştırılmalıdır.

• Silahlanma harcamaları azaltılmalıdır.

• Fiyatlar, faizler ve krediler kontrol altına alınmalıdır. Hiçbir şirkete ayrıcalık tanınmamalıdır.

• Vergi adaletinin sağlanması ve devletin gelirlerinin artırılması için yüksek gelir ve asalak servet sahiplerinin vergi oranlarını artıran, temel ihtiyaç maddelerindeki dolaylı vergileri ve KDV'yi kaldıran, asgari ücret kadar miktarı vergi dışı bırakan, vergilendirilmeyen gelirleri vergilendiren, vergi kaçakçılığına olanak tanımayan köklü bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.

• "Ucuz devlet" ilkesi uygulanmalı, asalaklık önlenmeli, devlet sektöründe maliyetler ücretlere zarar vermeden düşürülmelidir.

İşçilerin Ve Öteki Emekçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin

İşsizlik hafifletilmelidir

• Mevcut olanakların amaca yönelik kullanımıyla, işsizlik sorunlarını hafifletecek özel istihdam programları uygulamaya sokulmalıdır. İşten çıkarmalar durdurulmalıdır. İş yasasının 13. ve 17. maddeleri kaldırılmalıdır. Çalışma haftası kademeli olarak 40 saate indirilmeli, işsizlik sigortası kurulmalı, tarım ve orman işçilerinin, mevsimlik işçilerin sosyal güvenlik ve sen-

dikal hakları eksiksiz sağlanmalı, KİT'lerde sözleşmeli personel uygulamasına son verilmelidir.

• İşçi sağlığı ve iş güvenliği için önlemler alınmalı, ağır ve sağlığa zararlı işlerde çalışan işçilerin özgül çıkarları göz önünde tutulmalıdır. Sendikaların etkin olduğu bir denetim gerçekleştirilmelidir.

Halkın yaşam koşulları iyileştirilmelidir

• Asgari ücret ve emekli, dul ve yetim aylıkları artırılmalı, eşit işe eşit ücret verilmeli, en önemli gıda maddelerinin fiyatları devlet sübvansiyonu ile dondurulmalı, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalı ve gecekondu yıkımı durdurulmalıdır.

• Tarım ve sanayi giderlerinde ve kredi sisteminde küçük üreticiyi, esnaf ve zanaatkârları, küçük işletme sahiplerini destekleyecek bir tarifeli fiyat sistemi uygulanmalıdır.

Halkın sağlığı korunmalıdır

• Bütün yurttaşların sosyal güvenlik kapsamına alınması amaçlanmalı, SSK'nın ve öteki sosyal güvenlik kuruluşlarının faaliyetlerinin üyelerinin çıkarları doğrultusunda yürütülmesi, üyelerin kurumların yönetimine etkin katılımı sağlanmalıdır.

• Sağlık hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve geliştirilmeli, hastane, poliklinik ve sağlık ocakları sayısı ve olanakları artırılmalı, sağlık hizmetleri ucuzlatılmalı, özel sağlık kuruluşları sıkı denetim altına alınmalı, kamu sektörünün öncülüğünde ulusal ilaç sanayii kurulmasına başlanmalıdır.

• Her bölgede köylerin yol, su, elektrik, haberleşme ve sağlık ocağına sahip olması tamamlanmalıdır.

Ekonomik politika ile sosyal politikanın uyumunu sağlamak en önemli görevlerdendir. Sosyal politikalar ancak ekonomik politikalar başarıyla yaşama geçerse ve o ölçüde gerçekleşebilir. Aynı şekilde, sosyal politikalar geniş olarak uygulanma-

dıkça, ekonomi politikaların başarısı söz konusu olamaz.

Demokratik Bir Kültür Ve Eğitim Politikası İçin

Gerici, militarist güçlerce ülkemizde kültür alanında yaratılan büyük tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün akılcılık, demokratizm, hümanizm ve yurtseve.lik yönünde zenginleştirilmesi çok yönlü çabalara bağlıdır. Kültürel yenilenme, devletin kültür politikasının bütünüyle değişmesi ve kültür faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, tüm kültür ve sanat kuruluşlarının nicel ve nitel yönden geliştirilmesi ve işbirliği, yığın örgütlerinin kültür ve sanat faaliyetlerine artan katılımı temelinde sağlanabilir. Kültürel yenilenmenin olmazsa olmaz koşulu, tüm basın-yayın, kültür, sanat ve bilim faaliyetinin özgür, kısıtlamasız, sansürsüz bir ortamda ve özerk yapılarla gerçekleşmesinin güvence altına alınmasıdır.

Kültürel yenilenme, Türk ulusunun ve Kürt ulusunun kültürel değerleri, Anadolu topraklarındaki eski uygarlıkların mirası, İslam kültürünün insancıl öğeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı özgürlükçü, ulusal kurtuluşçu, insancıl, aydınlıkçı ve sosyalist değerlerin, evrensel çağdaş kültür ile canlı bir alış veriş temelinde gerçekleşecektir. Ulusal kimlikleri, yerel özgünlükleri koruyan ve bugüne aktaran süreklilik, değişmeyi, karşılıklı etkilenmeyi gerçekleştiren yaratıcılık ve süreklilik ile yaratıcılığı bir araya getiren çoğulculuk, kültürel yenilenmenin vazgeçilmez öğeleridir. Ancak böyle bir kültürel yenilenmeyle, barışçı, egemen, çağdaş, demokratik, kalkınan bir Türkiye için tüm ulusal güçler seferber edilebilir. Bu amaçla:

- Emperyalizmin enformasyon ve iletişim, bilim, kültür ve sanat alanına bağımlılığı artırma yönündeki müdahalesinin önlenmesi için gereken tüm önlemler alınmalı, uygulanan kültürsüzleştirme programlarının yarattığı büyük tahribat süratle giderilmelidir.

• Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasaklar kaldırılmalı, devletin desteği ile Kürt halkının kendi dilini ve kültürünü özgürce geliştirmesi ve ana dilinde temel eğitim hakkı güvence altına alınmalıdır. Yazılı, sözlü ve görsel Kürtçe yayın yapılmalıdır. Tarihsel Kürt yapıtları, Kürt folkloru sistemli olarak incelenmeli, Kürdoloji üniversitelerde bir bilim dalı olarak tanınmalıdır.

• Barış ve demokrasi kültürünün gelişmesi çok yönlü desteklenmeli, kozmopolitizmin, Amerikan yaşam tarzının, yoz kültür ve ahlak anlayışlarının, pornografinin yaygınlaştırılması önlenmeli, savaşçılık, şovenizm, terörizm, faşizm ve dinsel hoşgörüsüzlük propagandasına izin verilmemelidir.

• Devletin kültür, sanat, enformasyon, iletişim ve bilim alanına yönelik tüm faaliyeti, çalışanların yönetiminde söz sahibi olduğu demokratik, çağdaş ve özerk yapılar eliyle yürütülmelidir. Devlet, kültür, sanat, bilim ve iletişim alanını aktif desteklemeli, maddi teknik yapının sürekli geliştirilmesini, kültürel faaliyetlerin yurdun en ücra köşelerine kadar ve en az maddi külfetle ulaşmasını sağlamalıdır. Kültür mirasına yönelik araştırma kurumlarının geliştirilmesine özel önem verilmelidir.

• BMÖ'nün "Dünyada Kültürel Gelişme Onyılı" programının ana doğrultuları ülkemizde gerçekleştirilmelidir.

• Bilimsel ve teknik araştırma ve geliştirme faaliyetleri, artan gereksinimlere uygun şekilde yeniden düzenlenmelidir. Bu alanda özerk devlet kuruluşlarının, üniversitelerin, meslek odalarının ve sanayinin faaliyetleri ortak hedeflere yöneltilmeli, uyumlaştırılmalıdır.

• Toplumda sağlıklı bir yaşam kültürünün oluşturulması amaçlanmalı, spor yaşamı "kitle sporu" ilkesi temelinde geliştirilmeli, amatör spor ülke çapında yaygınlaştırılmalı ve profesyonel spor faaliyetleri sporcuların ve sporun çıkarına düzenlenmelidir.

• Tüm kültür faaliyetlerinde uluslararası işbirliği azami ölçüde gözetilmelidir.

• Eğitim devletin asli bir sorumluluk ve görev alanı haline getirilmeli, eğitimin maddi ve teknik alt yapısı devlet eliyle sü-

ratle geliştirilmeli, eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, ülkemizin ekonomik, toplumsal, kültürel ihtiyaçlarına, bilimsel-teknik devrimin gereklerine uygun hale getirilmelidir. İnsanları küçük yaştan körü körüne itaat etmeye alıştıran çağdışı eğitim anlayışının yerine, insana, düşünceye ve yaratıcılığa değer veren, barıştan yana, demokratik ve laik bir eğitim sisteminin oluşması için köklü reformlar yapılmalı, temel eğitim 8 yıllık politeknik eğitim olarak düzenlenmeli, dayak kesinlikle önlenmeli, öğretmenlerin yetiştirilmesine, maddi ve kültürel gereksinimlerinin karşılanmasına titizlik gösterilmelidir.

• YÖK yasası iptal edilmeli, üniversitelerde mali, yöresel ve bilimsel özerkliği sağlayacak, öğrenim ve araştırma faaliyetlerinin çağdaş düzeye ulaşmasını güvence altına alacak, halkla ve yığın örgütleriyle yakınlaşmayı getirecek, öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarınca ortak demokratik bir yönetimi gerçekleştirecek, yüksek öğretim alanında eşgüdümlü bir gelişme sağlayacak köklü bir reform yapılmalıdır.

Köyün Demokratik Gelişmesi İçin

• Nüfusumuzun yaklaşık yarısı köylüdür. Fakat köylümüz hala yoksulluktan, gerilikten kurtulamamıştır. Aynı zamanda köylülük ülkenin politik ve toplumsal yaşamında ağırlığına uygun bir rol oynayamamaktadır. Köylülük kendi çıkarlarını etkili şekilde dile getirecek, politik gelişmelere etkide bulunabilecek platformlara ve katılım mekanizmalarına sahip değildir.

Köylünün durumunun iyileşebilmesi için, onun ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını bir bütün olarak dikkate alan, köy yaşamının her alanını çağdaşlaştırmayı amaçlayan politikaların izlenmesi zorunludur. Bunun için herşeyden önce köyde demokrasinin gelişmesi gereklidir.

Bu amaçla, köylünün jandarma baskısından kurtulması, devlet yönetiminin kırdaki uzantılarının demokratikleşmesi, kooperatiflerin önündeki bütün antidemokratik engellerin kaldırılması, köy yönetimlerinin köylüler tarafından özgürce belirlen-

mesi, parti ve derneklerin köylerde örgütlenmesinin serbest bırakılması gereklidir.

• Köylünün sesini daha etkili duyurabilmesi için, köylü örgütleri güçlenmeli ve aktifleşmelidir. Kooperatifler, ziraat odaları, ziraatçı ve tarım uzmanları dernekleri, çeşitli köylü dernek ve birlikleri ayrı ayrı güçlenerek demokratik bir köylü hareketi oluşturabilirler.

Köylünün baskıdan kurtulması, özgürlüğe kavuşması, köyün demokratikleşmesi, tüm toplumun demokratikleşmesinin önemli bir bileşenidir.

Kürt Ulusal Sorununun Adil, Demokratik ve Barışçı Çözümü İçin

Çağlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşayan ve bugün sayısı nüfusun beşte birini bulan Kürt ulusu tarihsel olarak oluşmuş farklı bir ulusal kültüre sahiptir. Kürt halkının ana dili Kürtçedir. Gelişen bir Kürt ulusal bilinci söz konusudur. Kürt ulusu yüzyıllardır aynı devlet sınırları içinde yaşamasına ve aralarında sayısız bağlar, birçok ortak özellikler oluşmasına rağmen Türk ulusundan farklı bir ulustur. Kürt halkı yüzyılı aşkın bir süredir kendi topraklarında özgürce yaşamak için mücadele ediyor. Kürt ulusunun ulusal haklarına ve özgürlüğüne kavuşma mücadelesi haklı ve meşru bir mücadeledir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'na önemli katkısı olduğu halde, Kürt ulusunun varlığı ve meşru hakları Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana inkar edilmiştir. Baştan beri, Kürtlerin varlığını ve ulusal haklarını tanımaya yanaşmayan, Kürt ulusal mücadelesini baskı ve terörle bastırmak isteyen egemen güçlerin günümüzdeki ırkçı, şovenist, militarist politikası ulusal sorunu keskinleştiriyor ve sorunun adil, demokratik, barışçı çözümünü güçleştiriyor. Irkçı, şovenist, militarist politika Kürt halkına kan kusturmakta, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu politika aynı zamanda, Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları bir-

birine düşman etme, Türkiye'yi bölgede maceralara sürükleme planlarına da hizmet etmektedir.

Kürt ulusal sorunu, Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanınmamasından kaynaklanan politik bir sorundur. Bu sorun çözümsüz kaldığı sürece toplumsal yaşamın her alanını olumsuz yönde etkilemektedir. Barış ve demokrasi mücadelesinin en temel sorunlarından biri olarak ülkenin gündeminde olan Kürt ulusal sorunu baskı ve zorbalıkla, askeri yöntemlerle çözülemez. Bu sorun ancak politik bir çözüme kavuşturulabilir.

Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun geri bırakılmışlığına karşı, bu bölgenin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmesinin hızlandırılması için demokratik bir toprak ve tarım reformunun ve bölgesel kalkınma planlarının doğal çevreyi koruyarak yürürlüğe sokulması zorunludur; ama bu ancak Kürt halkının ulusal haklarının tanındığı koşullarda Kürt sorununun çözümüne bir katkıda bulunabilir.

Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'de demokratik yenilenme gerçekleşmiş olmayacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleşmesi için mücadeleden başka bir yoldan Kürt sorununun çözümüne ulaşılamaz.

Kürt sorunu adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır. Bu çözüm Kürt halkının özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir. Böyle bir çözüme ancak Amerikan emperyalizmine, militarizme ve şovenizme karşı olan Türk ve Kürt ulusal güçlerin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini birleştirmesiyle ulaşılabilir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi Kürt sorununun demokratik çözümünün ancak, uluslararası hukuk ve pratiğin gösterdiği gibi, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, ayrılma hakkının tanınmasıyla gerçekleşebileceği görüşündedir. Kürt ulusunun özgürlüğü için bu hakkın onaylanması zorunludur. Kürtlerin ayrılma hakkını kullanma özgürlüğü, Türk ve Kürt hal-

kının Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içinde gönüllülük ve eşit ulusal haklılık temelinde birlikte yaşayabilmeleri için de zorunludur.

Kürt halkının birlikte yaşamayı seçmesi durumunda iki ulusun ortak devletinin yapısı eşit ulusal haklılık temelinde birlikte belirlenir.

TBKP, Türk ve Kürt ulusal güçlerinin üzerinde anlaşmaya varacakları adil, demokratik ve barışçı çözüm önerilerini destekleyecektir. Böyle bir anlaşma ancak bütün tarafların görüşlerini özgürce açıklayabildiği ve sorunun her türlü şiddet kullanımıyla çözümünün reddi konusunda mutabakat sağlandığı koşullarda gerçekleşebilir.

Türk demokratları bu çerçevede Kürt halkını ve Kürt ulusal hareketini her türlü antidemokratik saldırıya karşı savunmalı, Türkiye Kürdistanı'nın olağanüstü yöntemlerle yönetilmesine karşı çıkmalı, korucu sisteminin dağıtılması, özel askeri birliklerin ve timlerin bölgeden çekilmesi, Kürt halkının varlığının tanınması için mücadele etmelidir.

Şovenizme karşı Türk ve Kürt halkının kardeşliği için, iki halkın barış ve demokrasi uğrunda birlikte mücadelesi, Kürt halkı ile uluslararası dayanışmanın güçlendirilmesi için çalışılmalıdır.

Kürt ulusal hareketinin demokratik, adil ve barışçı bir çözüm platformunda birleşmesi ve güçlenmesi en başta bu hareket te yer alan çeşitli örgüt ve çevrelerin birlikte davranma düzeyinin gelişmesine bağlıdır.

Kürt sorununun çözümü için kurulacak ilişkiler çerçevesinde Türk ve Kürt ulusal güçleri arasında barış ve demokrasi mücadelesinin temel sorunlarının çözümü konusunda da bir diyalog gelişmelidir.

Yurtdışındaki Göçmenlerin Hakları İçin

Çeşitli sorunların göçe zorladığı yurtdışındaki göçmen yurttaşlarımız başta Batı Avrupa olmak üzere dünyanın çeşitli ül-

kelerinde yaşıyor. Türkiye ile bağlarını sürdüren bu yurttaşlar, bulundukları ülkelerde ikinci sınıf insan muamelesi görmekte, eşit haklara sahip bulunmamakta ve sayısız sorunla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Günümüzde göçmenlerin sorunları hiçbir hükümet ve politik hareketin gözünü kapayamayacağı uluslararası bir boyut kazanmıştır.

Bugünkü nesnel koşullar gereği, göçmenler bulundukları ülkelerde kalsalar da, insanların bir daha göçe zorlanmayacağı bir Türkiye için mücadeleye katılmaktadır. Onlar aynı zamanda bulundukları ülkelerde eşit haklar için mücadele etmektedirler.

TBKP, göçmenlerin sorunlarının çözümü için, hem Türkiye, hem bulundukları ülkelerin hükümetlerinin, hem de ilgili uluslararası kuruluşların çaba göstermesinin zorunlu olduğunu savunuyor.

• Yurtdışındaki göçmenler gerek yaşadıkları ülkelerde, gerekse Türkiye'de yurttaşlık haklarına eksiksiz sahip olmalı, seçimlerde oy kullanıp aday olabilmelidirler. Göçmen işçilerin Batı Avrupa'da serbest dolaşım hakkı sağlanmalıdır.

• Göçmen işçilerin tasarrufları hem gelecekleri güvence altına alınabilecek, hem de ülke kalkınmasına katkıda bulunacak şekilde değerlendirilmelidir. Hükümetler yurt dışındaki göçmenlerin ve çocuklarının kültürel ve eğitsel sorunlarının çözümü yönünde demokratik bir programı yürürlüğe koymalıdır. Kürt çocuklarına Kürtçe anadil eğitimi olanağı sağlanmalıdır.

• Göçmenlerin yaşadıkları ülkelerdeki demokratik politik faaliyetleri onların koğuşturulmalarına yol açmamalıdır. Konsoloslukların göçmenler üzerindeki baskılarına son verilmelidir.

TBKP tekellerin sömürüsüne karşı yerli ve yabancı işçilerin enternasyonal dayanışması için, yurtdışındaki göçmenlerin bulundukları ülkelerde barış hareketine aktif katılmaları için, demokratik bir göçmen hareketinin gelişip güçlenmesi için aktif çaba gösterir.

TBKP emekçi halkın parçası olan yurtdışındaki göçmenle-

rin ülkemizdeki barış ve demokratik yenilenme mücadelesine büyük katkıda bulunabilecek bir güç olarak görmektedir.

Demokratik Bir Gençlik Politikası İçin

Ülkemizin geleceğinin sıkı sıkıya bağlı olduğu gençliğin durumu giderek ağırlaşan sorunlarla belirleniyor. Gençliğin yaşam ve çalışma koşulları, eğitim olanakları, kültürel ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi, boş zamanlarını değerlendirme koşulları egemen güçlerin antidemokratik politikasından son derece olumsuz etkileniyor. Gençlik aynı zamanda yoğun bir politik baskı altında tutuluyor, politik yaşama katılması engelleniyor, onun dışına itiliyor. Egemen anlayışın gençliği vesayet altında tutma çabası onun özgürce gelişmesini engelliyor. Gençlik kendi kuşağına özgü bir yaşam tarzını özgürce geliştirebilmelidir.

Demokratik bir gençlik politikası herşeyden önce gençliğin ülkenin bugününde ve geleceğinde söz sahibi olmasını amaçlamalıdır. Bu amaçla her düzeyde katılım için örgütlenme hakkı güvence altına alınmalıdır. Toplumun olanakları gençliğin demokratik yurttaşlık bilinciyle yetişmesi ve onun geleceğe güvenle bakabilmesinin sağlanması için seferber edilmelidir. Gençliğe eğitim, meslek öğrenme ve iş sağlanmalı, çalışma ve yaşama koşulları iyileştirilmeli, kendini geliştirme olanakları hazırlanmalıdır.

Gençliğin çağdaş bir eğitim, anlamlı bir dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme, kültürel ve sportif etkinliklerde bulunma hakkı gerçekleştirilmelidir.

Üniversite gençliğinin özerk ve demokratik üniversite istemi desteklenmeli, bunun gerçekleşmesine gençliğin katılımı sağlanmalıdır.

Sendikalar genç işçilerin hakları için mücadeleye özel önem vermelidir.

Gençliğin bugünden politik yaşamda aktif olarak yer almasının sağlanması, ülkemizde demokrasinin gelecekte sağlam bir temele sahip olmasının önemli bir koşuludur.

Kadın Özgürlüğü İçin

Kadınların toplumsal yaşamdaki yeri demokratik ve kültürel ilerlemenin önemli bir ölçüsüdür. Ülkemizde kadınların toplumsal yaşamdaki geri yerleri, "ikinci" cins olarak aşağılanmaları, kültürel geriliğin, demokrasi geleneğinin zayıf olmasının tipik göstergesidir. Toplumun ideolojik yapısında kadın sorununda egemen olan çağdışı zihniyet, cins ayrımcılığını en kaba biçimleriyle olağan sayan anlayıştır.

1980 sonrası toplumsal altüst oluşun kadınların günlük yaşam pratiğini doğrudan ilgilendirmesi kadın sorununun daha yüksek sesle dile getirilmesine neden olmuştur. Oluşan çeşitli feminist girişimler toplumda bu soruna karşı duyarlılığın artmasında rol oynamaktadır.

Kadının özgürleşmesi için mücadele daha bugünden, hak eşitliği için mücadeleyle bağlı olarak verilmelidir. Kadın sorunu özel yaşam ile genel politikanın, güncel iyileşme ile perspektif amacın bağlandığı bir alandır. Kadın haklarının eksiksiz kazanılması, fiili hak eşitliğinin gerçekleştirilmesinin yanısıra, ailede cinsler ve kuşaklar arası ilişkilerin insancıllaştırılması ve demokratikleştirilmesi, cins ayrımcılığının her türünü, cinsiyetçiliği mahkum eden yeni bir demokrasi kültürünün oluşması yolunda bugünden kazanımlar elde etmek olanaklıdır. Bu yeni demokrasi kültürü farklı yaşam biçimlerine sahip olan bireylerin de insan haklarını savunmayı içerir.

TBKP, feministlerin, değişik kadın çevre, grup, girişim ve örgütlerinin kadın hakları ve özgürlüğü için her girişimini destekler.

Farklı sosyal kesimlerden, farklı politik ve ideolojik konumlardan gelerek kadının eşit haklılığı ve özgül kişiliğe kavuşması amacına yönelen değişik kadın hareketleri çeşitlilik içinde ayrı ayrı güçlenebilir ve çok renkli yığınsal demokratik bir kadın hareketini oluşturabilirler.

• BM tarafından kabul edilen ve Türkiye Hükümeti tarafından imzalanan "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlen-

mesi Sözleşmesi", yine Türkiye Hükümetinin kabul ettiği 1985 Nairobi "2000 Yılına Doğru Kadınlara Yönelik Stratejiler" yaşama geçirilmelidir.

- Yasal eşitliği gerçekten sağlamak için başta Medeni Kanun olmak üzere Ceza Kanunu, İş Kanunu vb. alanlarda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Emekçi kadınların çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmeli, eşit işe eşit ücret gerçekleştirilmeli, sağlık nedenleri dışında çalışma yaşamında her türlü ayrımcılık ve meslek yasağı kaldırılmalıdır.
- Toplumda yaygınlaşan dayak ve cinsel şiddetin ortadan kaldırılması için gerekli yasal, toplumsal ve kültürel önlemler alınmalıdır.

TBKP, toplumun çok yönlü demokratikleştirilmesinde kadın hareketinin önemli bir rol oynayacağına inanıyor. Kadının özgürleşmesi ve ailenin demokratikleştirilmesi toplumun her alanının demokratikleşmesi sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Yaşam Çevremizin Korunması İçin

Ülkemizin doğası çok yönlü tehlikelerle karşı karşıyadır. Birçok büyük kentimiz bir beton mezarlığına dönüşmektedir. Kentlerimizin havası zehirlenmekte, suları kirletilmektedir. Ormanlarımız çoraklaşmakta, bahçelerimiz arsalaşmaktadır. Hızlı bir toprak erozyonu vardır. Doğanın kirlenmesi tarım ve su ürünlerimizi, hayvancılığımızı tehdit etmektedir. Ankara'nın hava kirliliği, İzmit Körfezinin kirlenmesi ivedilikle çözüm beklemektedir. Hızlı nüfus artışı, yoğun ve plansız kentleşme ve kıyı yağması sonucu yeşili azalan ülkemizde insan ve tüm canlıların yaşam çevresi daralan bir kirlenme çemberi içinde sıkışıp kalmaktadır.

Bu süreci frenlemenin yolu her alanda çevre korumacılığı yönünde önleyici önlemler almaktan geçiyor. Barış ve Demokratik Yenilenme Programının içerdiği politikalarda, özellikle ekonomik alandaki politikada, sanayileşmede ekolojik dengenin

bozulmamasına, doğa değerlerinin korunmasına büyük bir özen gösterilmelidir. Başta tekeller olmak üzere tüm maddi üretim faaliyeti çevre korunması açısından denetlenmelidir. Azami kâr amacıyla belirlenen kapitalist üretimin doğanın kirlenmesinde oynadığı rol kamuoyunda tartışmaya açılmalıdır. Toplumun her kesiminde yaygın bir çevre bilincinin, çevre kültürünün gelişmesinin günlük yaşam tarzının değişmesinden bu sorun nedeniyle politik tutum almaya kadar uzanan bireysel ve toplumsal sonuçları olacaktır.

1980 sonrasında, sesleri daha gür çıkmaya başlayan çevreciler, yeşiller ve doğa korumacıları kamuoyunda bu konularda geniş bir yankı uyandırdılar. Ülkemizde insan-doğa ilişkisinde köklü bir değişme olmadıkça sorunların keskinleşmesi sürecektir. İnsanların kendi aralarındaki ilişkilerin iyileşmesiyle insanlarla doğa arasındaki ilişkilerin iyileşmesi yakından bağlıdır. Yerel çevre sorunlarını yöre halkının aktif katılımıyla gündeme getirebilen ekolojik protesto hareketleri önemli bir gelişme perspektifine sahiptir.

Ülkemizin insanıyla, doğa kaynakları ve zenginlikleriyle, ormanları ve yeşil alanlarıyla, denizleri ve akarsularıyla, havası ve toprağıyla, kimileri tükenmekte olan bitki ve hayvan türleriyle, kültür ve tarih değerleriyle korunması için girişimde bulunan tüm örgüt ve hareketler desteklenmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bütün bu örgüt ve hareketlerle birlikte hükümetin bu konuda etkili önlemler alması için mücadele edecektir. Çerve sorunlarının evrensel boyutunun gereği genel insanlık çıkarı için dünya çapında işbirliğinin güçlenmesine katkıda bulunacaktır.

Barışçı, Egemen Bir Dış Politika İçin

Türkiye dünya barışının korunmasına katkıda bulunmalıdır

• Türkiye, silahlanma yarışının durdurulması, uzayın silah-

landırılmasına olanak tanınmaması, nükleer ve konvansiyonel silahların eşit güvenlik temelinde azaltılması, giderek tüm nükleer ve kitlesel kırım silahlarının ortadan kaldırılması için elindeki bütün olanaklarla aktif çaba göstermelidir. ABD'nin topraklarımıza yeni nükleer silahlar yerleştirmesine ve uzayın askerileştirilmesi projesinde ülkemizden yararlanmasına izin verilmemelidir.

• Türkiye, NATO ve Varşova Antlaşması Örgütü askersel doktrinlerinin savunma ilkeleri temelinde yeniden düzenlenmesi, iki örgüt arasında askersel dengenin korunarak eşit güvenlik temelinde sürekli daha alt düzeylere indirilmesi ve giderek her iki askersel paktın eşzamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa veya NATO'nun Türkiye'yi silahlı bir çatışmaya sürüklemesi durumunda Türkiye NATO'nun askeri kanadından çekilmelidir. Türkiye NATO üyesi kaldığı sürece NATO'da kendi meşru çıkarlarına ve dünya barışının çıkarlarına yönelik bir politika izlemelidir.

• Türkiye Balkanların ve Doğu Akdeniz'in nükleer ve kimyasal silahsız bölge olması ve çevre korunmasının sağlanması için çalışmalıdır.

• Türkiye İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklardan çıkması ve Filistin halkının kendi devletini kurma hakkının gerçekleşmesi için çalışmalıdır.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden kurtulabilmek için ülkemizdeki Amerikan askersel varlığına son verilmelidir

• Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları kaldırılmalı, nükleer silah taşıyan gemi ve uçakların ülkemize gelmesine izin verilmemeli, Türkiye "nükleer silahsız bölge" ilan edilmelidir.

• ABD ile yapılmış bulunan "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" ve bağlı anlaşmalar feshedilmeli, topraklarımızdaki bütün Amerikan üsleri denetim altına alınmalı ve bu

üslerin kaldırılması için ABD ile görüşmelere başlanmalıdır. Savunma ihtiyaçlarımızın karşılanmasında ABD'ye olan bağımlılığa son verilmelidir.

ABD'nin iç işlerimize ve dış politikamıza karışmasına izin verilmemelidir.

Türkiye dış politikadaki sorunlarını şiddete ve şiddet tehdidine başvurmadan, yalnızca barışçı yollardan çözmeyi ilke edinmelidir

• Ege sorunu Türkiye ve Yunanistan'ın meşru çıkarları ve uluslararası hukuk temelinde, üçüncü ülkelerin karışması olmadan karşılıklı barışçı görüşmeler yoluyla çözülmelidir.

• Kıbrıs sorunu, federasyon da içinde olmak üzere, tüm önerilerin ele alındığı toplumlararası görüşmeler yoluyla iki toplumun meşru çıkarlarını temel alan bir çözüme kavuşturulmalı; Türkiye aynı zamanda Birleşmiş Milletler gözetimindeki uluslararası bir konferans ile bağımsız, egemen, toprak bütünlüğüne sahip, bağlantısız ve tüm yabancı üs ve askerlerden arındırılmış bir Kıbrıs'ın garanti edilmesi için çalışmalı, Kıbrıs'ın iç işlerine hiçbir şekilde karışmamalı, adadaki askerlerini geri çekmelidir.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini çok yönlü geliştirmelidir

• Türkiye bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık çok yönlü bir uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Bu ilişkiler karşılıklı yarar sağlayan eşit haklı işbirliği ilişkileri olmalıdır. Atlantikten Urallara kadar tek tek bütün Avrupa ülkeleriyle ilişkiler geliştirilmelidir. "Ortak evimiz Avrupa" anlayışına uygun olarak, Avrupa Topluluğu (AT) ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (KEYK) üyeleriyle, gerekse AT ve KEYK ile ilişkiler geliştirilmelidir. AT'na tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, kalkınma yolunda atılan adımlara bağlı ola-

rak, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarından barışçı amaçlarla azami ölçüde yararlanmak ve olumsuzlukların asgariye indirilmesi hedeflenerek, değerlendirilmelidir.

• Sovyetler Birliği ve bütün sosyalist ülkelerle ilişkileri sürekli ve her yönde geliştirmek dış politikanın temel doğrultularından biri olmalıdır.

• Bütün Yakındoğu ülkeleriyle ve öteki komşu ülkelerle iyi komşuluk ilişkileri kurulmalıdır. Bu ilişkiler -bu ülkelerde yaşıyorlarsa- Kürtlerin çıkarları zararına geliştirilmemelidir. Bağlantısız ülkeler hareketiyle bağlar güçlendirilmeli ve bu harekette gözlemci olarak yer alınmalıdır.

Dış politika kamuoyu denetiminde olmalıdır

• Kamuoyu, dış politika konusunda düzenli bilgilendirilmeli, başka ülkelere ve barış yanlısı güçlere karşı düşmanca propagandalara izin verilmemelidir.

Genel İnsanlık Sorunlarının Çözümüne Katkıda Bulunabilmek İçin

Tüm insanlığı ilgilendiren sorunların giderek arttığı ve derinleştiği, buna bağlı olarak devletlerin karşılıklı bağımlılığı yönünde güçlenen bir eğilimin ortaya çıktığı bir dünyada ulusal ve uluslararası çaptaki sorunların çözümü için mücadele, sınıfsal ve genel insanlık sorunlarının çözümü için mücadele içiçe geçmektedir.

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, silahsızlanmanın gerçekleşmesi, ekolojik bir felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliklerinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi, geri kalmış ülkelerin gelişmesi gibi sorunlar, uzayın ve denizlerin insanlığın ihtiyaçları için değerlendirilmesi, günümüzde ancak küçük büyük bütün devletlerin ortak çabasıyla çözüle-

bilir.

Eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde bütün devletlerle işbirliğini güvence altına alacak, Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde uluslararası kollektif bir sistemin oluşması doğrultusunda aşağıdaki hedefler için mücadele eden dünyadaki bütün güçlerle birlikte olunmalıdır:

* Savaşın ve uluslararası ilişkilerde şiddet kullanılmasının ya da şiddet kullanma tehdidinde bulunulmasının insanlık yaşamından çıkarılması;

* Devletlerin ve halkların kendi gelişme yol ve biçimlerini egemence belirleme haklarının çiğnenmesinin engellenmesi, soykırım ve ırk ayrımının, çağdışı rejimlerin ortadan kalkması, insan haklarının güvence altına alınması;

* Kültür, sanat, bilim, eğitim alanında, uzayın barışçı amaçlarla kullanımı alanında ve bütün ülkelerin bilimsel-teknik devrimin kazanımlarından yararlanabilmesi için, enerji, hammadde, çevre kirlenmesi sorunlarının çözümü için, canlı doğanın yok olma tehlikesine karşı, yeni demokratik bir enformasyon sisteminin oluşturulması için, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO'nun rolünün artması için, geniş çaplı uluslararası işbirliği oluşması;

* IMF ve Dünya Bankası gibi örgütlerin politikalarına karşı gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarının korunması, dış borç sorununa adil bir çözüm bulunabilmesi, açlığın yenilmesi, uluslararası ekonomik ilişkilerin eşit haklılık temelinde demokratikleştirilmesi.

Bu hedefler doğrultusunda dünya çapında elde edilebilecek her başarı ülkemizin sorunlarının çözümünü kolaylaştıracaktır. Öte yandan Türkiye insanlığın geleceğinin belirlenmesine olumlu bir katkıda bulunduğu ölçüde uluslararası alandaki konumlarını iyileştirecektir.

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ PROGRAMI

GÜNÜMÜZ DÜNYASI....11
Savaş ve Barış Sorunu....11
Çağımız ve Dünyadaki Durum....13
Emperyalizm ve Bölgemiz....17
Emperyalizm ve Türkiye....18

TÜRKİYE'NİN DÜZENİ VE DURUMU....22
İktidarın Sosyal Yapısı....23
Halkın Sosyal Yapısı....24
Kürt Ulusal Sorunu....26
İstikrarsızlığın Kısır Döngüsü....27
Baskı Aygıtı ve Oligarşinin İdeolojisi....28
Rejim ve Yeni-Tutucu Politika....29

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BUGÜNKÜ AŞAMADAKİ AMACI:
BARIŞ ve DEMOKRATİK YENİLENME....31
Demokratik Bir Rejim İçin....32
Ulusal Ekonominin Korunabilmesi, Kalkınma ve Modernleşme Yoluna Koyulabilmek İçin....33
Emekçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin....34
Demokratik Bir Kültür ve Eğitim Politikası İçin....35
Köyün Demokratik Gelişmesi İçin....35
Kürt Ulusal Sorununun Adil, Demokratik ve Barışçı Çözümü İçin....35
Yurtdışındaki Göçmenlerin Hakları İçin....36
Demokratik Gençlik Politikası İçin....37
Kadın Özgürlüğü İçin....37
Yaşam Çevremizin Korunması İçin....38
Barışçı, Egemen Bir Dış Politika İçin....38
Genel İnsanlık Sorunlarının Çözümüne Katkıda Bulunabilmek İçin....39

· STRATEJİK ÇİZGİMİZ.....41
Barış ve Demokratik Yenilenmenin Güçleri.....43
Barış ve Demokratik Yenilenme İçin Diyalog ve İşbirliği.....47

TEMEL AMAÇ: SOSYALİZM.....51
Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş Yolu.....52
Sosyalist Türkiye.....52

KOMÜNİST PARTİSİ.....57

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME PROGRAMI (ALTERNATİF PROGRAM)

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı.....67
Demokratik Bir Rejim İçin.....68
Ulusal Ekonominin Korunabilmesi, Kalkınma ve Modernleşme Yoluna Koyulabilmek İçin.....72
İşçilerin ve Öteki Emekçilerin Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi İçin.....76
Demokratik Bir Kültür ve Eğitim Politikası İçin.....78
Köyün Demokratik Gelişmesi İçin.....80
Kürt Ulusal Sorununun Adil, Demokratik ve Barışçı Çözümü İçin.....81
Yurtdışındaki Göçmenlerin Hakları İçin.....83
Demokratik Bir Gençlik Politikası İçin.....85
Kadın Özgürlüğü İçin.....86
Yaşam Çevremizin Korunması İçin.....87
Barışçı, Egemen Bir Dış Politika İçin.....88
Genel İnsanlık Sorunlarının Çözümüne Katkıda Bulunabilmek İçin.....91

Yayınladığımız belgeler Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin (TBKP) Program ve Alternatif Programı'dır. TBKP Türkiye işçi sınıfının iki marksist-leninist partisinin, TKP ve TİP'in tek parti olarak birleşmesiyle oluşmuştur.

TBKP liderleri yasal komünist partisinin kurulması doğrultusunda, "marksist sol ve daha da geniş demokrasi çevreleriyle de görüşüp, görüş ve amaçlarımızı anlattıktan sonra, marksist sol içinde olabilen en geniş çevreyle birlikte girişimde bulunmayı" hedeflediklerini söylemişlerdir.

Yeni Açılım Yayınları, bu programı basarak, TBKP liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın ülkeye dönüşleriyle yeni bir ivme kazanan demokratikleşme ve yasallık sürecine katkı yaptığı inancındadır.

Ankara DGM'de sürmekte olan Sargın ve Kutlu davasında delillerin incelenmesi sırasında temel bir belge olarak ele alınan bu metinlerin basılması, aynı zamanda, demokratik ve yasal bir norm olarak, insanların özgürce haber alma ve bilgilenme hakkının gerçekliğe kavuşturulmasına da hizmet ederek, önemli bir işlevi yerine getirmiş olmaktadır.

Fiyatı KDV dahil 2.500.-TL